Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 233 (1733) ♦ Вівторок, 9 грудня 1997 року ♦ Ціна договірна

Бери кредит змолоду

Постановою уряду затверджено Положення про порядок надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім`ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) житла.

Йдеться про молоду сім`ю, в якій вік чоловіка і дружини не перевищує 28 років, неповну сім`ю, в якій мати або батько такого ж віку має неповнолітніх дітей, та про одиноких молодих громадян.

Кредит надається банком за місцем постійного проживання позичальника у розмірі не більш як 95 відсотків вартості будівництва (реконструкції) житла на момент укладення кредитної угоди терміном до 30 років з відсотковою ставкою — три відсотки річних. Крім того, позичальникові, який має одну дитину, надається безвідсотковий кредит, а тим, хто має двоє чи троє дітей, погашається відповідно 25 і 50 відсотків суми наданого кредиту.

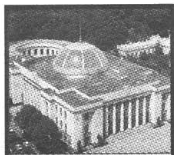
Нарада у Голови Верховної Ради України

8 грудня, відкриваючи нараду голів комітетів, керівників груп і фракцій, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз підбив деякі підсумки роботи восьмої сесії (з відведених 56 днів на роботу в пленарному режимі вже відпрацьовано 39 і залишається всього 17 днів).

За час, що минув, Верховна Рада розглянула майже 220 питань. Остаточно прийнято 58 законів, ще 5 законопроектів схвалено за процедурою першого читання, 3 — передано на третє читання. Розглянуто майже 25 законів, повернутих у парламент з пропозиціями Президента України.

Відповідно до затвердженого графіка Верховна Рада розглянула доопрацьований проект бюджету на 1998 рік і 4 грудня за процедурою першого читання схвалила відповідні висновки Комітету з питань бюджету, направивши проект для доопрацювання Кабінету міністрів.

(Закінчення на 2-й стор.).

Держава і право: документи, виступи, коментарі

5—12

Наші сейфи не гірші, ніж у Швейцарії

13

Естонський бриг підходить до причалів ЄС

14

Бюджет – питання номер один

У порядку денному восьмої сесії Верховної Ради України залишилося ще близько ста питань. Про це повідомив журналістів на прес-конференції перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко.

Питанням номер один, безумовно, буде державний бюджет України на 1998 рік. За словами Олександра Ткаченка, навіть доопрацьований урядом проект не є бюджетом економічного зростання. Адже доходну частину бюджету Кабінет міністрів намагається збільшити виключно фіскальними методами. Так, уже внесено зміни в закони про податок на додану вартість і податок на прибуток. На часі — зміни до законів про акцизний збір та державне мито.

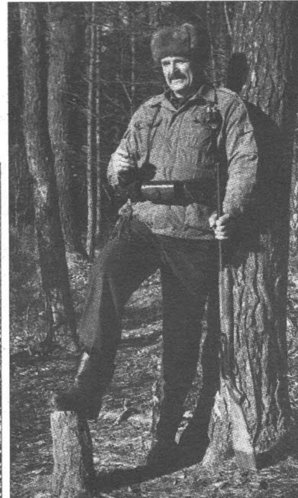
Ускладнює ситуацію те, що уряд досі не діждався обіцяних Заходом кредитів на покриття дефіциту бюджету, який наступного року становитиме 4,6 млрд. грн. Тож нічого більше не залишається, як збільшувати податковий тиск.

За словами Олександра Ткаченка, серед найважливіших питань грудня будуть також закони про вибори до місцевих рад народних депутатів, про Верховну Раду Автономної Республіки Крим, про вибори в Автономній Республіці Крим, а також проект Конституції кримської автономії.

Докладніше про прес-конференцію читайте в наступному номері.

На лісовій галявині олені вухами водять ...

Одне з найбільших спеціалізованих лісогосподарських підприємств в Україні — Ковельське акціонерне товариство «Тур». Його територія — понад 43 тисячі гектарів. З часу створення підприємства — понад 20 років тому — колектив працює стабільно, без державних дотацій. І всі ці роки «Тур» очолює Віталій Павлович Полухтович, знаний далеко за межами Волині як ініціатор відродження древнього промислу лозоплетіння. У шести виробничих цехах 200 майстрів виготовляють понад 50 найменувань виробів з лози, відомих своєю оригінальністю у багатьох країнах Європи.

«Тур» — постійний спонсор лотереї газети «Голос України». Ось уже шостий рік поспіль надає для виграшів найкращі свої вироби — меблеві гарнітури з лози, про що ми вже розповідали. Сьогодні наша розмова з Віталієм Полухтовичем про полювання.

(Закінчення на 4-й стор.).

P.S.

○ Кабінет міністрів України прийняв постанову про збільшення максимального розміру пенсій за віком на 10 гривень.

○ Центрвиборчком прийняв документи Компартії України для реєстрації списку її кандидатів в народні депутати.

○ США і Європейський союз прийняли спільну декларацію на підтримку України як ключового компонента європейської стабільності та безпеки.

Спробуй і виграй!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам:

58. Акціонерній рибопромисловій компанії «Антарктика» (генеральний директор Валерій Кравченко) —телевізор фірми «Самсунг», двокасетні магнітофони фірми «Панасонік», набори рибних консервів.

59. Кіровоградському обласному державному підприємству електрозв'язку «Кіровоградтелеком» (генеральний директор Микола Канцедал) — імпортні телефонні апарати, загалом на суму 1000 гривень.

60. Заводу «Рівнесільмаш» (директор Анатолій Кочмар) —п'ять електросамоварів.

61. Закарпатському санаторію «Синяк» (головний лікар Арпад Міцо) — дві путівки до санаторію на 24 дні.

Любі друзі! Ви можете стати учасниками розіграшу нашої лотереї, якщо передплатите «ГУ», або «Голос України —Тиждень», або комплект видань «Газета «ГУ» — газета «Голос України — Тиждень» на 1998 рік. Надсилайте до редакції листи з позначкою «Лотерея «ГУ»-98», де вкажіть прізвище, ім'я та по батькові, а також копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці січня 1998 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Спробуйте і виграйте!

Передплата-98

До уваги передплатників!

Повідомляємо, що передплату на «Голос України» продовжено до 12 грудня. Не втрачайте свій шанс мати в домі доброго друга і порадника. З «ГУ» ваше життя стане хоч трішки, але кращим. Поспішіть передплатити вашу улюблену газету. Нагадуємо, що для ветеранів Великої Вітчизняної війни і праці, осіб, що мають статус ліквідатора аварії на ЧАЕС, є пільгова передплата «Голосу України» (інд. 40224) і «Голоса Украины» (інд. 40223). На рік — 18 гривень, 6 місяців — 9 гривень, 3 місяці — 4,50 гривні, 1 місяць — 1,50 гривні.

Нарада у Голови Верховної Ради України

(Початок на 1-й стор.).

Серед ключових питань, які має бути розглянуто в грудні, є законопроекти, пов'язані з регламентацією місцевих виборів. Законопроект прийнято в другому читанні. Тому вже на 10 грудня заплановано розглянути проект закону про вибори місцевих рад у третьому читанні.

Очікується розгляд питання про вибори на рівні Автономної Республіки Крим, особливості яких визначено Конституцією. Разом із законопроектом про Верховну Раду Автономії, який доопрацьовано профільним комітетом для повторного розгляду парламентом, він теж має бути розглянутий 10 грудня.

Враховуючи, що Верховна Рада цей тиждень працює в пленарному режимі за скороченою процедурою, учасники наради внесли свої пропозиції до проекту розкладу засідань на 9—11 грудня та на пленарний тиждень 16—19 грудня. У тематичному пакеті 9 грудня окрім питань Дня уряду, проекти законів про столицю України — місто-герой Київ, про додаткові заходи щодо покриття державного бюджету про державну підтримку суднобудівної промисловості України, закон про Фонд державного майна з пропозиціями Президента України та інші.

Прес-служба Верховної Ради України.

* * *

56 народних депутатів України звернулися з поданням до Конституційного суду України про відповідність Основному Законові статей виборчого законодавства, —про це повідомив народний депутат Вадим Гетьман на нараді голів комітетів, фракцій і груп, яку провів Голова Верховної Ради України Олександр Мороз. Автори подання вважають, що у законі про вибори народних депутатів України порушено принцип рівності, а також не виписано механізми реалізації положень закону про висунення кандидатів трудовими колективами і зборами виборців. У листі до Конституційного суду, зазначив Вадим Гетьман, висловлено прохання невідкладно розглянути це подання. Однак терміни, передбачені законом про Конституційний суд України, дають можливість органу конституційної юрисдикції не поспішати з розглядом. Тому депутати на нараді внесли пропозицію, а вона вже оформлена проектом змін до закону про Конституційний суд, передбачити стисліші строки розгляду звернень і подань. Цей законопроект парламент розгляне нинішнього тижня.

Крім того, готові до ухвалення законопроекти про вибори місцевих рад, а також про Київ і Севастополь, про Верховну Раду Автономної Республіки Крим.

Ці та інші питання знайшли відображення в орієнтовному порядку денному пленарних засідань Верховної Ради України.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Журналістів «асоціювали» і вручили список «парламентської сотні»

Вибори-98

Ще, мабуть, не настав час, коли кандидати в народні депутати, а то й президенти, раптом пересядуть на велосипеди, як то буває в іноземних державах, чи будуть користуватися громадським транспортом, щоб показати, що ми, мовляв, такі ж, як і ви, оберіть нас, і ми будемо відстоювати ваші інтереси. Не настав. Але певні зміни все-таки є. Наприклад, у роботі з журналістами

Виконавча влада ініціювала створення прес-клубу Асоціації засобів масової інформації України. «Це спеціальний прес-клуб, — зазначається в заяві новонародженої організації. — Лише члени Асоціації зможуть одержати тут інформацію від перших осіб держави». А далі йдеться про спільні фонди паперу (це тоді, коли через дефіцит та ціни, зокрема й на папір, півтори тисячі українських письменників торік опублікували «аж» 30 книжок для дорослих читачів) та наміри Асоціації працювати «серед журналістів і для журналістів». Очолив АЗМІУ Віктор Петренко, чия діяльність як голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення добре відома.

Очевидно, чітко визначивши зміст роботи Асоціації на майбутніх виборах, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, знайомлячи журналістів з результатами діяльності парламенту, чимало часу присвятив проблемам моральної та фахової відповідальності працівників засобів масової інформації під час висвітлення важливої для нашої держави політичної кампанії.

— Право на свободу слова в Україні є, — наголосив лідер парламенту, — а от можливість реалізувати його — не завжди. Часто думка журналіста не збігається з думкою керівників редакцій чи тих, хто стоїть за ними. Для регіональної преси ще більший тягар —адміністративна залежність від місцевих можновладців. Відомі випадки, коли погрожують відібрати службове приміщення, вплинути на «неслухняних» в інший спосіб.

Олександр Мороз зупинився на законах про пресу, які ухвалив парламент, як на основі журналістської діяльності.

— Парламент відкритий для співпраці, — зауважив Голова Верховної Ради України, — у нас створено всі умови для об'єктивного висвітлення нашої роботи. Разом з тим частина працівників ЗМІ відступає від істини, спотворює реальну картину подій.

У багатьох країнах робота журналістів у парламенті чітко регламентована. В Англії — прабатьківщині парламентаризму — «погляд» телекамери взагалі фіксований.

Що ж до відвертого спотворення фактів, то голова парламенту попередив, що у разі неспростування наклепницьких оцінок, що вже опубліковані, авторів дезінформації буде притягнуто до судової відповідальності.

— Разом з тим журналісти своїми аналітичними коментарями могли б істотно вплинути на якість державного бюджету, особливо його витратної частини, — сказав Олександр Мороз. — Ось де неосвоєне поле журналістської роботи.

Лише малокваліфіковані журналісти могли поширити думку про зупинку приватизації в Україні. Законодавчих рішень про це немає. Отже, автори таких заяв виконують чиєсь замовлення, у такий спосіб порушуючи журналістський кодекс честі. З іншого боку, преса мовчить про грубі порушення, з якими йде збір підписів виборців. Партія влади використовує всі важелі «впливу» аж до примусу, наприклад, працівників поштових відділень брати участь у цій кампанії тощо.

Олександр Мороз побажав журналістам (а в залі були присутні працівники й регіональних видань) об'єктивно й на високому фаховому рівні висвітлювати і роботу парламенту, і наступні вибори.

Учасники засідання в прес-клубі АЗМІУ одержали листівку під назвою «Парламентська сотня» (вловлюєте асоціацію?) Можливо, читачі газети «Київський вісник» й об'єктивно оцінили роботу народних депутатів, але назване видання не належить до багатотиражних у нашій державі, а значить, не може відображати інтереси загальної маси читачів. То як розглядати цей тенденційний крок «батьків» новоствореної Асоціації?

Віталій АБЛІЦОВ.

Основні заходи та терміни підготовки і проведення виборів народних депутатів України 29 березня 1998 року

1. Висунення до списків кандидатів у народні депутати від політичних партій, виборчих блоків партій для участі у виборах по багатомандатному загальнодержавному виборчому округу

(з 25 жовтня до 29 листопада 1997 року).

2. Утворення одномандатних виборчих округів

(до 29 листопада 1997 року)

3. Збирання підписів на підтримку політичних партій, виборчих блоків партій

(з дня видачі підписних листів представникам політичних партій, виборчих блоків партій до 19 грудня 1997 року (з урахуванням частини 4 статті 23 та частин 3,4 статті 24 цей термін рекомендовано скоротити до 13 грудня 1997 року).

4. Реєстрація списків кандидатів у депутати від політичних партій, виборчих блоків партій у багатомандатному виборчому окрузі

(до 19 грудня 1997 року).

5. Подання статутними органами політичних партій, керівними органами виборчих блоків партій кандидатур до складу окружних виборчих комісій (по одному представнику від цих партій або їх блоків)

(з дня реєстрації списку кандидатів у депутати від відповідної політичної партії, виборчого блоку партій до дня проведення сесій відповідних рад).

6. Утворення окружних виборчих комісій (не пізніш як за 90 днів до дня виборів)

(до 29 грудня 1997 року).

7. Висунення кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах (починається за 90 днів і закінчується за 60 днів до виборів)

(з 29 грудня 1997 року по 28 січня 1998 року).

8. Утворення виборчих дільниць, встановлення їх меж та єдиної нумерації по виборчих округах (не пізніш як за 60 днів до дня виборів)

(до 28 січня 1998 року).

9. Видача підписних листів виборчими комісіями особам, які подали заяву про намір балотуватися кандидатом у депутати і реалізують це право відповідно до статті 5 Закону про вибори

(з 29 грудня 1997 року).

10. Подання кандидатур до складу дільничних виборчих комісій у порядку, визначеному частиною 11 статті 10 Закону про вибори

(з дня утворення виборчих дільниць до дня утворення дільничних виборчих комісій на сесіях відповідних рад).

11. Утворення дільничних виборчих комісій (не пізніш як за 45 днів до дня виборів)

(до 12 лютого 1998 року).

12. Опублікування в пресі повідомлення про зареєстрованих кандидатів у депутати в одномандатних виборчих округах (не пізніш як на п'ятий день після закінчення реєстрації кандидатів у депутати).

13. Подання списків виборців для загального ознайомлення (не пізніш як за 15 днів до дня виборів)

(до 14 березня 1998 року).

14. Оповіщення населення про день виборів, час і місце голосування; вручення або надсилання поштою виборцям іменних запрошень (не пізніш як за 15 днів до дня виборів)

(до 14 березня 1998 року).

15. День виборів народних депутатів України

(29 березня 1998 року з 7-ї до 22-ї години).

З ювілеєм, колего! І з любов'ю!

На вершині творчого злету відзначає 60-річчя український журналіст і поет, головний редактор газети «Київська правда» Іван Чумак. Перед молодою душею відступають анкетні дані. Це тільки за паспортом «літа повернули» в якусь невеселу пору, насправді, за прогнозом колег і друзів, «осінньої хмурості» сам ювіляр не очікує. Навпаки, він любить життя і людей, «як в юності», про що чесно й самокритично зізнається в новій поетичній збірці «А що таке любов?» Після такої назви натяків на вік і втому ніхто не зрозуміє, навіть якщо сам іменинник і захоче кокетувати на тему «осені».

Більш як чотири десятиліття не зачохлює свою зброю —перо Іван Чумак. А сім років тому журналістський колектив обрав його головним редактором «Київської правди», від чого виграла не тільки редакція, а й читачі: нині це найпопулярніше на Київщині видання, разовий наклад газети перевищує 50 тисяч примірників. Головний редактор має не тільки власне гостре перо, він ще й пильнує, аби всі редакційні пера не скрипіли фальшу — напевне, саме це підтримує назву газети на взятій висоті. Організаторський і творчий внесок Івана Чумака у формування обличчя «КП» Президент України оцінив в указі присвоєнням звання заслуженого журналіста України. А ще ювіляр — літератор, член Спілки журналістів України, автор багатьох публікацій, відзначених республіканськими і міжнародними преміями.

З висоти життєвого досвіду Іван Чумак філософськи осмислює пройдене і пророче заглядає у майбутнє. В добрий час вам, колего!

Колектив газети «Голос України».

Список «громадівців» зареєстровано

Минулої п'ятниці Центрвиборчком одноголосно прийняв рішення про реєстрацію списків кандидатів у народні депутати України від політичної партії Всеукраїнського об'єднання «Громада».

— Та пропрезидентські сили роблять усе, щоб коли не «завалити» вибори, то не дати їм відбутися нормально, — прокоментував хід кампанії член президії «Громади», народний депутат України Віктор Омеліч. —Через запізніле внесення зауважень Президента до Закону про вибори політичні партії згаяли місяць у передвиборній кампанії. Кандидатури у члени ЦВК навмисне подавалися такі, щоб викликати під час затвердження опір Верховної Ради. Вчасно була виготовлена лише одна печатка (зараз 5. — **Авт.**) для підписних листів, через що довелося чекати на їх оформлення до видачі три дні.

Згодом — нове «гальмо»: Міністерство фінансів невчасно розробило форму декларації про доходи кандидатів. А 28 листопада, коли всі матеріали було зібрано, виявилося, що немає рахунку для перерахування 17 тисяч гривень під заставу. І лише завдяки компетентності ЦВК документи від «Громади», нарешті, було прийнято.

За твердженням В. Омеліча, вже зібрано 1 мільйон 300 тисяч підписів, а до середини грудня їх очікується не менш як три мільйони.

Ольга ШКРУПСЬКА.

Самоврядування: аномалії

"Реформами"... по здоровому глузду

ЩЕ ДРЕВНІ визначили: в історії хвороби діють три головні особи — хворий, лікар, хвороба. Якщо перші двоє стануть спільниками, у них є чудові шанси перемогти третього. Та якщо хворий для альянсу обере собі хворобу, лікар може лише безпорадно розвести руками. Пізно пити боржомі...

Нині хвора сама медицина. Епікриз не становить професійної таємниці ні для тих, хто у білих халатах, ні для тих, хто змушений лягати у стаціонар з власними ліками, одягом і комплектом постільної білизни. Медицина не проти об'єднатися з «лікарем», але посада «рятівника» все ще вакантна. Навпаки, за словами в. о. голови Комітету з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства Івана Коршинського, в Україні рік у рік зростають видатки на утримання бюрократичного та репресивного апаратів, і так само неухильно скорочується фінансування закладів охорони здоров'я. «Хронік», кинутий в обійми хвороби, схоже, змирився з жорстоким діагнозом і тримається на ногах майже на самому ентузіазмові.

Уражений організм медицини підточують не лише захворювання глобального плану: некроз на окремих ділянках викликають і місцеві «болячки». Про це свідчить одна з багатьох «історій хвороб» — історія Самбірської центральної районної лікарні на Львівщині.

Я не втомлюватиму читача деталями всіх здобутих під час відрядження фактів, медичними термінами і даними фінансових документів. Історія проста, навіть банальна: коли «метастази» амбіцій поглинають здоровий глузд, завжди страждають «крайні», а не «високі» конфліктуючі сторони. В «крайніх» у даному разі опинилися справжні й потенційні пацієнти самбірських лікарів (ЦРЛ належить одночасно району і місту).

Тут працюють 8 спеціалізованих відділень з усім необхідним обладнанням і з висококваліфікованими фахівцями, далебі, не гіршими, ніж в обласному центрі. В окрузі про такі відділення і мріяти не можуть, тому хворих з Турківського, Мостиського, Старосамбірського, Городоцького районів (і не тільки) везуть до Самбора. Оскільки лікарня фінансується з міського та районного бюджетів, а обслуговує і «чужих», ще чотири роки тому постало питання про її міжрайонний статус: таку ідею «благословили» і в обласному управлінні охорони здоров'я, і в профільній комісії обласної ради, і в облфінуправлінні. Врешті-решт, таке рішення було абсолютно логічне з усіх поглядів, у тому числі і з фінансового: на міжрайонну лікарню йшли б додаткові дотації з обласного бюджету. Але з логікою несподівано виникли проблеми...

Мирний (куди вже мирніший?) заклад охорони здоров'я кілька років тому став «гарячою точкою» Самбора. Як на справжній війні, провадяться великомасштабні «бойові» операції — з визначеними диспозиціями сторін, атаками, контратаками, жертвами і заложниками (в останніх, як неважко здогадатися, опинилося «мирне населення». Втім, це традиційно для безглуздих воєн). З ким воюють «солдати» у білих халатах? — намагалася з'ясувати «військову таємницю» на місці.

— Змушені воювати, а точніше, оборонятися, — пояснили мені «бойове завдання» в колективі лікарні: до учасників оборони тут належить абсолютна більшість. Якщо хтось активно й не виступає, то забезпечує роботу «в тилах».— Хворих лікувати ніколи: мало нам природної повені —нескінченні перевірки за вказівками мерії «трусять» лікарню, як землетрус. Лише нинішнього року їх було більше десяти. Головного бухгалтера п. Макар шість разів викликали в прокуратуру для пояснень. Самих актів ревізій цілий стос. Уже немає сил відповідати на кожний «чих» дорогих батьків міста.

Богдан Кухар на посаді головного давно, але такого «веселого життя» не мав навіть тоді, коли займався розв'язанням найважчих проблем — будівництвом, вибиванням обладнання і т. д.

— Реформаторська ідея мера Самбора Михайла Кота полягає в тому, щоб поділити лікарню на міську і районну. Уявляєте? Як можна поділити медицину, все оце, що ми такими трудами здобували? А людей? Та тоді не тільки в мене інфаркт буде, біс зі мною, місцева охорона здоров'я дістане колапс.

Що ідея поділу не вигадка лікарів, я дізналася того самого дня з розповіді самого міського голови. Щоправда, Михайло Іванович назвав це не колапсом, а «реформуванням, яке буде здійснено попри що». Влада вважає, що від такого кроку місцева медицина тільки виграє.

До речі, згідно із Законом про місцеве самоврядування мерія має право порушувати питання про міську медицину, — послався на законодавство М. Кіт. З цим ніхто не сперечається. Сперечаються з іншим.

— Районна держадміністрація вважає, — сказав районний медичний куратор, заступник голови РДА Ігор Несторак, — таке «реформування» — крах охорони здоров'я на Самбірщині. Наприклад, спеціалізовані відділення відкривають згідно з нормами на 116 300 чоловік. Якщо поділити лікарню, не буде таких відділень ні в районі, ні в місті. Сумнівні ідеї можуть проштовхувати тільки люди некомпетентні, які працюють від виборів до виборів. Даруйте, щоб заробити «очко» перед наступними виборами, «борцеві з непорядками» немає потреби міняти керівництво лікарні, йому просто треба допомогти.

Ідею «неподільної медицини» підтримує і перший заступник начальника обласного управління охорони здоров'я Надія Мельник:

— Мало того, що у невеликому місті поділилися на два рівні ради, треба ще й лікарню «подвоїти»? Я розумію, в силу вступили амбіції, але є ще й здоровий глузд. Він просто зобов'язує не розпорошувати те, що маємо, а зміцнювати і зберігати. У цій ситуації радикальний вихід — єдине фінансування закладу як міжрайонної лікарні.

Боротьба за «реформи» триває. За донесеннями із зони «бойових дій», з перемінним успіхом. Учасники оборони з «ностальгією» згадують короткий час перемир'я — минулий День медпрацівників. Він запам'ятався, ба, навіть закарбувався у пам'яті, не подарунками (звідки їх узяти?) — візитом до лікарні з вітаннями і районного, і міського начальства. Приємно було, мирно, затишно...

А може, щоб поставити у «війні» крапку, треба звернутися до ООН: хай на замовлення самбірських медиків оголосять наступний рік — «Роком медичного працівника». А вони вже якось до Нового року протримаються...

Оскільки в Самборі мені багато нарікали на незрозуміле, чи, точніше, зрозуміле потурання всім «підозрілим» з боку народного депутата Тараса Проців'ята (начальник місцевого СБУ Іван Мостовий називав причини такого потурання, але не зважуючись їх передати: раптом пан Проців'ят образиться на газету і автора — це нині модно. А доказів у мене нема: пан Мостовий оперував словом «кажуть». Трохи дивний «аргумент» для такого пильного відомства, але, може, я не розуміюся на демократичних методах діяльності нинішніх спецслужб?), я звернулася за коментарем до народного депутата.

— Історія з лікарнею, на жаль, непоодинока: міська влада замість того, щоб сприяти роботі підприємств у Самборі (а там ця проблема дуже серйозна), переключилася на «кадрові питання»: скрізь мають бути розставлені «свої люди». Таке враження, що перевіряючим узагалі нічого більше перевіряти, все решта — гаразд, працює, процвітає, рухається, лише лікарня на чолі з непокірним Кухарем гальмує переможну ходу вперед. Я особисто нічого не маю проти пана Кота і його соратників. Але люди надіслали мені лише за цей рік понад 2,5 тисячі скарг на батьків міста (значна частина з них від медпрацівників і співробітників медучилища): незгодних з «генеральною лінією» тероризують, переслідують, принижують звинуваченнями в хабарництві, злодійстві, недбалості. Для того, щоб звинувачувати конкретних людей у таких злочинах, треба мати законні підстави, говорити мовою документів, а не базарних пліток. Адже мерія — це солідний державний орган, а не відстійник чуток і припущень. Переконаний, що такий негативізм у роботі, таке перманентне продукування конфліктів не мають нічого спільного з грамотною, державною, юридично виваженою позицією, яку мають займати керівники міста. Треба будувати, а не руйнувати. Соціально-політична напруга в місті зростає. Людей, невдоволених стилем керівників, «реформами», не зупиниш. Шкода, але цього у Самбірській «ратуші» не розуміють.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

P. S. До речі, над столом у робочому кабінеті опального головного висить плакат: «Не говори нічого злого про колегу свого... Нехай прославлять тебе справи твої, а не язик». Ех, узяти б це на озброєння всім — може, не треба було б і ООН турбувати...

У номер

Рокіровка на біржовому ринку

Кабінет міністрів України затвердив новий склад Державної комісії з питань організації біржового сільськогосподарського ринку. Оновлений орган, який очолив перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко, об'єднав керівників низки міністерств, інших центральних підрозділів виконавчої влади, народних депутатів, знаних учених, підприємців. Заступниками голови комісії призначено заступника глави адміністрації Президента України Павла Гайдуцького, міністра АПК Юрія Карасика та голову біржового комітету Української аграрної біржі Богдана Губського.

Вітер перемін на «АвтоЗАЗі»

10 грудня у Запоріжжі планується підписання установчих документів СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ». Південнокорейська корпорація вже інвестувала в «АвтоЗАЗ» 30 млн. доларів. Інвестиції «ДЕУ» дозволили повністю розрахуватися із заборгованістю у зарплаті, і з 10 грудня, за словами голови правління АТ «АвтоЗАЗ» Олександра Сотникова, підприємство починає виплачувати зарплатню без затримок. Завдяки цьому у вигляді податків до бюджету надійшло 5 млн. доларів.

У березні 1998 року з конвеєра заводу має зійти дослідна партія автомобілів ЗАЗ-1102, а з квітня — розпочато їх серійне виробництво. У лютому буде завершено підготовку до випуску автомобілів «ДЕУ» в Іллічівську, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

На газовому ринку — торговий дім

Найближчим часом в Україні буде створено компанію, яка відповідатиме за видобуток, транспортування та продаж газу в Україні — торговий дім, що виконуватиме роль біржі.

Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України Анатолій Голубченко. Він висловив надію на те, що Україна в процесі укладення договору щодо постачання газу із Росії у 1998 році зможе зменшити ціну на нього.

До 20 грудня в Україні мають бути укладені договори про постачання газу для комунально-побутової сфери і промислових підприємств. Останні зможуть вибирати собі постачальника залежно від запропонованої ціни і умов, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Біда не приходить одна

Минулого тижня Росію приголомшила жахлива аварія, що сталася на шахті «Зыряновская» в Новокузнецьку. І ось нова трагедія. В Іркутську. Розбився військово-транспортний літак Ан-124 «Руслан». Через двадцять секунд після зльоту відмовили два двигуни на лівому крилі. Літак, на борту якого було два винищувачі Су-27 УБ, призначені для в'єтнамських ВПС, звалився на житловий квартал. Майже повністю, передає ІТАР-ТАКС, зруйновано чотириповерховий 64-квартирний будинок, а кілька сусідніх приміщень, зокрема дитячий будинок і школу, охопила пожежа. На місці пригоди побував прем'єр-міністр Росії Віктор Черномирдін.

Схожої аварії в Росії не було ніколи. За повідомленнями, з-під уламків будинку вилучено тіла 48 загиблих і лише п'ятьох з них пощастило впізнати. Скільки всього людей виявилися похованими у власних квартирах, не відомо.

Причини трагедії ще не визначено. Однак є кілька версій: непрофесійні дії екіпажу, неполадки в літаку. Не виключають і... теракт.

Учора на території Іркутської області було оголошено траур. А прем'єр-міністр Віктор Черномирдін з Іркутська вирушив до Новокузнецька. Там у людей теж горе.

Президент України Леонід Кучма направив Президенту Росії Борису Єльцину телеграму із співчуттями з приводу катастрофи транспортного літака Ан—124.

На лісовій галявині

(Початок на 1-й стор.).

— Рішенням Волинської обласної ради на території нашого підприємства створено мисливське господарство, — розповідає Віталій Павлович. — Для цього відведено 20 тисяч гектарів мисливських угідь. Є у нас штатні єгері, робітники, які займаються охороною звірів, вирощують різні кормові культури, потрібні для годівлі дичини протягом зимового періоду. На цій території цілорічно заборонено відстріл лісових мешканців. І це дало добрий результат. Звірини у наших лісах значно побільшало. Є у нас чимало зайців, лисиць, кабанів, лосів... Плануємо завести ще й зубрів.

— Ви — мисливець з великим стажем. Перше своє полювання пам'ятаєте?

— Це було тридцять п'ять років тому. Тоді на озері у Старокостянтинівському районі Хмельницької області я вперше в житті застрелив дику курочку. Відтоді і «захворів» мисливством.

— Любите стріляти в звірину?

— Ні, це зовсім не те. Я люблю ліс, природу будь-якої пори року. Справжній мисливець — це людина, яка ніколи не шкодує, що під час полювання не застрелила зайця, лисицю чи кабана. Коли у лісі біжить звір, якого я бачу, то він у моїй уяві таким залишається ще довго-довго... І я радію, що не вистрелив у нього. Ви коли-небудь бачили, як на морозі реве олень? А пара у нього йде з рота — як з гарячої печі... Або взимку, коли падає лапатий сніг, зупинишся перед припорошеними слідами: чиї вони? Ось тут заєць відпочивав біля пенька, а ось рівний рядочок лисячих слідів... Серце зупиняється, коли бачиш, як на просіці олені вухами водять. Хіба в такий час можна по них стріляти? Рука не підніме рушниці...

— Розповідають, що мисливці люблять завалити того лося, в якого гарні роги, щоб потім після певної обробки зберігати їх у власному помешканні.

— За 35 років я мав не одну нагоду вбити лося з красивими рогами, та лише одного сохатого з трьома відростками ріг застрелив. Я вже казав: рука, як правило, не піднімається. А цей скромний мисливський трофей зберігаю вдома. Найбільше вполював зайців і лисиць. Стріляв кілька разів по вовках, але не вбив жодного. Застрелив кількох диких кабанів.

— В якого звіра найважче влучити?

— У лисицю. Вона справді дуже хитра.

— Мисливці вважають вас спеціалістом, від якого жоден лис не втече!

— Мені важко судити, який я спеціаліст, але на лисиць люблю полювати. Буває так, що за один мисливський сезон вдається вполювати три—чотири лисиці.

— А з якої дичини м'ясо найсмачніше?

— З будь-якої. Треба тільки вміти його приготувати. З власного досвіду можу сказати: дуже смачне м'ясо з кабана і лося. Делікатес—дика качка, начинена яблуками.

— І хто дичину вдома у вас готує?

— Я все роблю сам. Знаю кілька рецептів приготування дичини. Біля хати збудував спеціальну коптильню, де також сам господарюю. Три—чотири дні м'ясо вимочую в спеціальній ропі, потім вісім—десять годин у коптильні і — пальчики оближете. Дикі качки, як правило, начиняю яблуками. Для того потрібні лише спеціальні сорти.

— Які саме?

— А це вже маленький секрет.

— Про мисливців є багато бувальщин, розповідають неймовірні пригоди, різні курйози, в які нерідко навіть важко повірити: правда це чи вигадка? Віталію Павловичу, з вами траплялося щось таке?

— Смішних та курйозних епізодів було чимало, але чогось особливого... Втім, один випадок запам'ятався. Я багато років ходжу на полювання з одними людьми. Знаєте, у мисливців також має бути своєрідна сумісність, щоб полювання не перетворювалось на пошуки м'яса, а було насамперед спілкуванням з природою. Тому ми один одного знаємо добре. Хто що може, на якому номері кого ставити. Під час одного з полювань я став на той номер, де мала бігти лисиця. Чекаю... Дивлюся — вигулькнув кабан. Здоровенний! І просто на мене. Похапцем я вистрелив у нього. Біжить. Я ще раз вистрелив. Біжить. І вже зовсім поряд. А патронів у рушниці нема. Шукаю, щоб перезарядити. Руки трусяться... Озираюся, де поблизу сучкувате дерево, щоб рятуватися... Але буквально за кілька метрів звір повернув. Напевно, мене побачив. Так десь і бігає до сьогодні.

— У справжнього мисливця має бути кілька рушниць, собака...

— Я маю кілька рушниць. На полювання ходжу з мисливським собакою, який подає звук, веде слід звіря. Без собаки на полюванні сумно.

— А пляшку горілки берете с собою?

— У нашій мисливській бригаді — 10-12 чоловік. І кожен бере з собою термос з чаєм чи кавою. Щоб не було повторень. Я, наприклад, люблю заварку з індійського чаю, а мій заступник Петро Смаль — лісовий чай, настояний на м'яті, мелісі і материнці. Про спиртне на полюванні не може бути й мови. Звичайно, коли ми вже вдома, то можна і пригубити по чарці, якщо кому не шкодить.

— Тепер відкрито полювання на хутрових звірів. Плануєте щось з дичини підстрелити?

— Ні. Мені до душі лісові зустрічі з дикими звірами. Особливо — у зимовому лісі, коли навкруги — срібна морозяна пудра. А після полювання — солодка втома у тілі. Вдалося застрелити одного зайця — радості на цілий рік. Звірів і птахів треба берегти, бо ліс без них дуже і дуже сумний та непривітний.

— То що вам побажати на мисливській дорозі?

— Традиційного — ні пуху ні пера!

Вів розмову **Богдан БЕРЕКЕТА.**

Волинська область.

Абзац з листа

Готових рецептів немає

За шість років незалежності вищі державні особи об'їздили вздовж і впоперек увесь світ у пошуках досвіду, придатного для застосування у нас. Але такого не знайшли ніде. Чи вони цікавилися, чому в інших країнах набагато вища зарплата і чому там немає такого поняття, як дефіцит грошей? Яка користь від цих поїздок?

Д. ТАРАСЕНКО, *лікар.*

Конотоп Сумської області.

А державна казна бідна...

Якби урядовці одержували такі само зарплати, як наші пенсії, то вони швидко знайшли б вихід із кризи. А так що ми маємо: підприємства не працюють, а з-за кордону до нас ввозиться все необхідне для життя людини. Хіба це вихід? Тому й державна казна бідна...

Віра КОС, *пенсіонерка.*

Пісочне Миколаївського району Львівської області.

Життя поліпшиться не через пільги

Народу потрібне виконання прийнятих законів. Жодних пільг не повинно бути взагалі, а лише відповідна оплата, щоб грошей вистачало на все. І лише тоді ми зможемо нормально жити, будувати незалежну державу.

С. СЕМЕНКІВ.

Дем'янів Галицького району Івано-Франківської області.

До чужої мови звикли більше, ніж до своєї

І нині, коли наша держава давно стала незалежною, по радіо, телебаченню звучить чужа російська мова. Друкується багато книг, але чомусь теж російською мовою. Навіть у нашому краї немає УТ-1, а є тільки ГРТ. Чому? До чужої мови звикли більше, ніж до своєї рідної. Чи справедливо це?

Юрій БАБІЧИН, *школяр.*

Синевирська Поляна Закарпатської області.

Освіта

Вчитися у нас престижно

ТРИДЦЯТЬ років тому на Поділлі, в Хмельницькому, відчинив двері новий провінційний інститут побутового обслуговування, який з часом виріс до знаного в Україні і за кордоном університету. Про його здобутки і проблеми розповідає ректор Технологічного університету Поділля, доктор технічних наук, професор Радомир Іванович СИЛІН.

Сьогодні маємо 9 факультетів, у тому числі й інженерно-економічний, радіоелектроніки, гуманітарний, бізнесу і права, заочний, на яких навчаються 7,5 тисячі студентів.

Технологічний університет Поділля забезпечує потребу, насамперед, в інженерних кадрах Подільського регіону і є єдиним вузом України, який готує інженерів для сфери побутового обслуговування.

У ньому — 30 кафедр, на яких працюють 405 викладачів, у тому числі 29 докторів наук і 253 кандидати наук. Відрадно зауважити, що два доктори наук і 65 кандидатів вищу освіту здобули в нашому вузі.

Наші вчені проводять широкі наукові дослідження в різних галузях науки і техніки, розробляють відповідні технології, багато з яких успішно застосовуються не тільки на підприємствах України, а й за кордоном. Деякі наукові школи, сформовані на університетських кафедрах, зокрема щодо ресурсозберігаючих технологій, створення нових матеріалів, нових форм і методів господарювання, відомі і в Європі.

Діє спільна з НАН України лабораторія прогресивних методів зміцнення деталей машин та інструментів (керівник — професор В. Каплун), які розробляють і впроваджують у виробництво новітні технології й обладнання. Ми налагодили тісні зв'язки з вузами і фірмами Німеччини, США, Англії, Франції, Угорщини, Болгарії. Зокрема, підписаний і діє договір про співробітництво з Вищою технічною школою міста Циттау (Німеччина), школою бізнесу Каліфорнійського університету в Модесто (США), в яких побували торік на стажуванні 5 співробітників і 4 студенти нашого вузу. Професор Роберт Коуп з університету штату Мічіган (США) вдруге приїздить у наш університет читати лекції з проблем тотального менеджменту, стратегічного планування, розвитку малого бізнесу. На кафедрі обліку, аудиту та фінансів вже рік працює викладачем посланець Корпусу миру з Чикаго (США) Майк Фінко.

Університет виграв конкурс на створення центру з перекваліфікації офіцерських кадрів, а також членів їх сімей за програмою TACIS (керівник — професор М. Войнаренко). Створений при університеті Хмельницький регіональний центр перепідготовки і працевлаштування колишніх військовослужбовців допомагає офіцерам запасу і членам їх сімей здобути знання в сфері організації бізнесу, менеджменту, бухгалтерського обліку, комп'ютерної грамотності тощо, а також сприяє їх працевлаштуванню.

10 липня цього року в рамках пілотного проекту 22 офіцери, котрі успішно пройшли перепідготовку, отримали сертифікати Технологічного університету Поділля за спеціальністю «Менеджер малого бізнесу». З Національним координаційним центром з реалізації програми TACIS в Україні і представником Бюро консультанта ЕС (GOPA Consultants) підписаний контракт на одержання для Регіонального центру обладнання під бізнес-фірму і бізнес-інкубатор загальною вартістю майже 60 тисяч доларів США.

Ми розуміємо, що в нинішніх наших здобутках є вагомий внесок викладачів і студентів протягом усіх трьох десятиліть. Так, за минулі роки в університеті створено достатню навчальну і науково-матеріальну базу. Протягом 70 — 80-х років ректорат вузу був одночасно і штабом великого будівництва. 4-й навчальний корпус, бібліотека, спортивний корпус, 4-й і 5-й гуртожитки, корпус виробничої бази — це неповний перелік об'єктів, збудованих у досить стислі строки. І сьогодні ми вдячні всім нашим колишнім студентам, які під девізом «Свій дім — своїми руками» закладали фундамент нинішнього університету.

Нині маємо чотири навчальні корпуси з корисною площею 44,5 тисячі кв. метрів, спорткомплекс, науково-виробничу базу площею 2,5 тисячі квадратних метрів, чудову 9-поверхову бібліотеку на 500 тис. примірників книг, один із кращих в Україні комп'ютерний центр, 5 гуртожитків на 2 тисячі місць. Побудовано для співробітників три житлові будинки, хоча повністю розв'язати житлову проблему ще не змогли.

Підсумовуючи пройдений шлях за три десятиріччя, можна впевнено сказати: Технологічний університет Поділля успішно розвивається, він займає гідне місце в науковому і культурному житті нашої країни.

Хмельницький.

У комітетах Верховної Ради України

Правила для депутатів

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 21 жовтня 1997 року про доручення підготувати проект закону «Про Регламент Верховної Ради України» на друге читання на черговому засіданні **Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів** було заслухано інформацію голови підкомітету з питань Регламенту М. Дорошевського про опрацювання пропозицій і зауважень до законопроекту, що надійшли від народних депутатів, інших суб'єктів законодавчої ініціативи.

Усього від народних депутатів, інших суб'єктів законодавчої ініціативи надійшло понад 340 зауважень і пропозицій, які внесено до порівняльної таблиці.

Враховуючи, що в основному зауваження та пропозиції, які надійшли, досить повно висвітлюють усі можливі сторони застосування Закону про регламент у роботі Верховної Ради, комітет ухвалив до 15 грудня цього року внести законопроект на розгляд Верховної Ради у другому читанні.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією розглянув проект закону «Про Регламент Верховної Ради України», прийнятого парламентом у першому читанні.

Запропоновано доповнити перелік комітетів Верховної Ради України Комітетом з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Як повідомив головний консультант комітету Микола Мельник, народні депутати аргументували необхідність його збереження в майбутньому парламенті низкою чинників. А саме: актуальність проблеми боротьби з такими явищами, як корупція і організована злочинність, негативний вплив яких на суспільство збільшується і які вже сьогодні є реальною загрозою національній безпеці України, недостатньою визначеністю державної політики в цій сфері, яка формується, насамперед і головним чином законодавчим шляхом, потребою здійснення систематизації антикорупційного законодавства і прийняття низки нових законів, внесення змін і доповнень до існуючих, на підставі концепції боротьби з корупцією, підготовка якої зараз завершується, необхідністю законодавчого забезпечення реформування системи державних органів, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією. У тому числі структурно-системних змін (компетенція, підпорядкування, утворення нових органів, зокрема НБР), потребою здійснювати постійний цілеспрямований парламентський контроль за виконанням законодавства у сфері боротьби з корупцією і організованою злочинністю, за діяльністю спецпідрозділів правоохоронних органів, покликаних вести боротьбу з організованою злочинністю і корупцією.

Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією — єдиний з усіх комітетів нинішнього парламенту, місце і повноваження якого в сфері парламентського контролю чітко визначено чинним законодавством — законами України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» та «Про боротьбу з корупцією».

Ігнорування цих об'єктивних чинників і невключення до переліку парламентських комітетів майбутнього парламенту Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією спричинить істотні негативні наслідки правового, організаційного і соціально-політичного характеру, оскільки ліквідація такої парламентської інституції призведе до розпорошення зусиль державних органів у сфері боротьби з цими явищами, втрати цілеспрямованості такої діяльності, неналежного законодавчого забезпечення.

Крім того, таке рішення на тлі зростання проявів корупції, поширення організованої злочинності буде помилковим з соціально-політичної точки зору, оскільки не відповідатиме ситуації, що склалася в нашому суспільстві.

Виходячи з небезпеки, яку становлять для суспільства організована злочинність і корупція, конференція голів парламентів Центрально-європейської ініціативи, що відбулася нещодавно в Трієсті (Італія) за участю делегації Верховної Ради України, рекомендувала національним парламентам створити спеціальні комітети з питань боротьби з корупцією і організованою злочинністю, а в Україні певні політичні сили прагнуть ліквідувати таку парламентську структуру.

Під час роботи Комітету з питань культури і духовності.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Даром лікуватися — лікуватися даремно

За ініціативою **Комітету з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства**, за сприяння програми TACIC відбувся семінар «Медичне страхування у країнах Європи».

У ньому взяли участь народні депутати України, фахівці Секретаріату Верховної Ради, апарату Кабінету міністрів, низка міністерств та відомств, а також представники профспілок.

Обговорювалися актуальні питання фінансування системи охорони здоров'я України, проблеми щодо впровадження обов'язкового медичного страхування. Заслухано інформацію експертів програми TACIC про плани реформування систем охорони здоров'я у країнах Європи, насамперед щодо удосконалення їх фінансового забезпечення.

У ході дискусії більшість учасників семінару дійшла висновку, що альтернативи впровадженню обов'язкового медичного страхування в Україні, як одного з основних механізмів фінансування охорони здоров'я, немає.

При цьому слід врахувати, що обов'язкове медичне страхування у нашій державі має розглядатися як один з основних видів соціального страхування в цілому. Саме у такому контексті запровадження обов'язкового медичного страхування дасть змогу забезпечити надання громадянам безоплатної якісної медичної допомоги у медичних закладах будь-якої форми власності та відомчого підпорядкування.

Організувати контроль за формуванням та використанням коштів, необхідних для функціонування системи охорони здоров'я як з боку держави, так і громадян та роботодавців, а також вирішити деякі інші завдання.

Проте впровадження обов'язкового медичного страхування в Україні стримується з ряду причин, основна з яких —відсутність належної законодавчої бази.

Тому Комітет з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства вирішив за доцільне звернутися до Комітету з питань соціальної політики та праці, депутатських груп і фракцій прискорити прийняття у другому читанні проекту Основ законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Обмін боргами

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку попередньо розглянув проект постанови щодо порядку надання кредиту для оснащення житлового фонду засобами обліку споживання природного газу, холодної, гарячої води та теплової енергії.

Зазначалося, що питання якнайшвидшого оснащення житлового фонду цими засобами має важливе загальнодержавне значення. Успішне його вирішення значною мірою залежить від органічного поєднання державної політики, інтересів суспільства та конкретних споживачів цих послуг, створення для цього необхідних і достатніх соціально-економічних і фінансових умов.

У запропонованому проекті започатковується платна схема фінансування цих робіт, яка містить у собі непрямі розрахунки населення за банківські кредити. Комітет запропонував для розгляду цієї пропозиції надати необхідні фінансово-економічні розрахунки, зокрема щодо найбільшої, найменшої та середньої вартості цих робіт.

Ураховуючи низьку реальну платіжну спроможність населення, комітет пропонує також застосувати й інші механізми фінансування. Приміром, поетапне запровадження фінансування цих робіт за рахунок проіндексованих вкладів громадян в установах Ощадбанку шляхом видачі вкладникам векселів для розрахунків за вартість засобів обліку та за їх установку. З метою реалізації цього механізму необхідно поетапно запровадити оптимальні річні кредитні грошові емісії Національного банку України для погашення вказаних векселів Ощадбанку, які подаються до грошової оплати вітчизняними виробниками засобів обліку та підприємствами, що їх установлюють.

Запропонований механізм не створить додаткового фінансового тиску на зубожілі верстви населення, які складають основну масу потенційних учасників реалізації відповідних державних програм щодо оснащення житлового фонду засобами обліку споживання природного газу, холодної, гарячої води та теплової енергії.

Мости, пошта, телеграф

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку розглянув поданий народними депутатами України Л. Костюченком, О. Кожушком, О. Климпушем проект закону про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України (а саме: до законів «Про зв'язок» та «Про транспорт»).

Практика їх застосування засвідчила, що не врегульовано питання взаємовідносин між власниками шляхів, мостів, тунелів, вулиць, будівель, ліній електропередачі тощо, із власниками комунікацій, включаючи лінії зв'язку, що використовують зазначені об'єкти, у випадках нового будівництва, реконструкції та ремонту і об'єктів, і комунікацій. Така невизначеність у законодавчому полі сприяє виникненню конфліктів між зв'язківцями, шляховиками та енергетиками.

Прийняття закону про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України надасть змогу в подальшому їх застосуванні уникнути можливих неузгоджень при вирішенні питань спорудження нових будівель, шляхів, мостів, ліній електропередач та інших об'єктів, пов'язаних з упорядкуванням і перенесенням діючих мереж зв'язку.

Прес-служба Верховної Ради України.

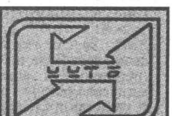
Доповідь Володимира Пустовойтовського «Про Державний бюджет України на 1998 рік»

6—8

Валентин СИМОНЕНКО: Бюджет — як криниця: шоб черпати, треба про джерела дбати

9-10

Чергова ілюзія призведе до чергової кризи...

10

Наукові проекти

11

Знижується, але з приростом

Доповідь голови Комітету з питань бюджету Володимира Пустовойтовського на сесії Верховної Ради 4 грудня 1997 р.

Поданий урядом України проект закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік» базується на «Основних параметрах економічного та соціального розвитку України на 1998 рік» з урахуванням підсумків виконання консолідованого і державного бюджетів за 9 місяців і законодавчих актів, прийнятих Верховною Радою України після першого подання проекту згаданого закону.

За підсумками 10 місяців внутрішній валовий продукт країни і далі знижувався і становить 95,7% від рівня 1996 року, тобто знизився на 4,3%, на 2,1% знизилися обсяги виробництва промислової продукції, на 15,3% —виробництво товарів народного споживання, індекс споживчих цін становить 104,6%. Відзначене зростання виробництва в жовтні відносно вересня поточного року (наслідок розпочатої роботи цукрових і деяких інших переробних підприємств) не є довготривалим чинником, хоча на загальні показники роботи промисловості в 1997 році вплине. Кожне дев'яте підприємство країни в жовтні не працювало. При цьому в 11 областях України і в Києві досягнуто приросту промислового виробництва від 0,1% в Чернівецькій області до 12,9% — у Хмельницькій. Якщо розглядати підсумки за основними галузями економіки, то приростів досягнуто в паливній промисловості на 4,6%, у чорній і кольоровій металургії відповідно на 9,5% і 3,2%. На превеликий жаль, не кращі справи і в сільському господарстві, де виробництво валової продукції скоротилося на 7,1%, в тому числі в господарствах громадського сектора — на 11,5%, у господарствах приватного сектора — на 3,5%. Скоротилося поголів'я всіх категорій худоби та птиці.

На 14,6% знизилися обсяги підрядних будівельно-монтажних робіт, у жовтні не працювала кожна сьома будівельна організація. Впали обсяги перевезень на всіх видах транспорту, крім річкового, знизилися на 1,2% обсяги зовнішньої торгівлі. Дефіцит консолідованого бюджету за 9 місяців становив 4709,3 млн. грн., або 7,5% ВВП. Зросли неплатежі. Середньомісячна заробітна плата зросла на 14,2% (порівняно з відповідним періодом минулого року) і становила 152,53 грн. У газівників і нафтовиків вона на рівні 360—415 гривень за місяць і перевищує в 2,1—2,5 раза середню. Оплата праці працівників мистецтва, культури та освіти була нижчою від середньої по країні на 6—41%. У вересні 19,2% працівників було нараховано зарплату нижче від установленої межі малозабезпеченості (тобто 73 грн.), з них 6,4% нарахувань не перевищували 45 грн., 41,2% працюючих мали зарплату від 45 до 105 грн. З урахуванням утриманців, за офіційною статистикою, 72,5% працівників не могли забезпечити своїй сім'ї мінімальний прожитковий мінімум (стор. 65, статистичний збірник за січень-жовтень 1997 р.). Матеріальна незабезпеченість, погіршений рівень охорони здоров'я, зростання злочинності, занепад моралі і страх за майбутнє скоротили населення нашої України за 9 місяців на 0,3 млн. чоловік.

Програємо ми з показниками за 1997 рік і в порівнянні з країнами СНД: щодо спаду ВВП ми маємо найбільший відсоток, щодо спаду обсягів промислового виробництва — на третьому місці після Таджикистану та Молдови.

Країна з найкращими у світі землями, всілякими корисними копалинами, розвиненою транспортною мережею, потужною наукою, висококваліфікованим робітничим класом і селянством, високим освітнім рівнем населення впала в глибоку кризу.

Фінансовим відображенням становища, що склалося в економіці, є звіт про виконання бюджету за 10 місяців, поданий урядом. Доходи державного бюджету порівняно з минулим роком виконано на 57,8% замість 80%. Зазначається при цьому, що лише 8,2% до річного обсягу становлять надходження від Держкомітету з матеріальних резервів. Це при тому, що борг різних організацій, які отримали матеріальні ресурси держрезервів, становить 2,1 млрд. грн. Хто відповідає за такий стан справ? Чому немає відповідальності?

Нам пояснюють, що недовиконано надходження з податку на прибуток підприємств у зв'язку із змінами закону. Хіба уряд, подаючи Верховній Раді проект цих змін, не знав про наслідки? Знав. Отож, мали передбачити альтернативні рішення й активно відстоювати їх у залі пленарних засідань, професіонально, з розрахунками наслідків. Погіршилися показники щодо збору ПДВ. Централізація цього податку позбавила області зацікавленості в його зборі. Потрібен механізм, що стимулював би керівників будь-якого регіону в отриманні всіх податків і зборів незалежно від того, загальнодержавний він чи місцевий. Механізм, гадаємо, в тому, щоб у межах затверджених бюджетів казначейство розщеплювало надходження на рівні районів, міст і областей (маються на увазі обсяги затверджених дотацій) відповідно до рівня зібраних загальнодержавних податків і в разі перевиконання мали б такий самий відсоток перевиконання дотацій. Принцип єдності інтересів держави і регіонів стимулює збір податків і знімає багато які суперечності. Цю думку підтримують у багатьох областях, і вона має знайти відображення в житті. Недовиконана плата за використання лісових ресурсів. Пояснення — невчасне виділення порубного фонду. Чому, хто відповість? Хто виправить?

Податки, що залишаються на рівні місцевого самоврядування, збирають краще, їх перевиконано з ряду показників. Очевидно, в регіонах суворіше контролюють виконавців. Рік у рік тривають зриви надходження коштів від реалізації дорогоцінних металів з відповідного держфонду. За 10 місяців їх виконано за надходженнями на 12,3%. Ні грошей, ні пояснень. А хтось за виконання цього показника гроші отримує.

Значні перекоси у витрачанні бюджетних коштів. Різко недофінансована наука, постійно з великим запізненням виплачують зарплату викладачам вузів, технікумів, ліцеїв, СПТУ, що фінансуються з державного бюджету. Це породжує хабарництво у вузах, люди йдуть на порушення закону через своє розпачливе матеріальне становище. Особливо бідують чесні люди — золотий кадровий фонд країни.

Немає порядку у фінансуванні владних структур. За 10 місяців при виконанні витратної частини державного бюджету на 64,1% адміністрацію Президента профінансовано на 90,9%, Кабінет міністрів — на 82,2%, Верховну Раду — на 59,4%, Рахункову палату —на 43,1%, Державну комісію з цінних паперів і фондового ринку — на 25,4%. Витрати на функціонування міністерств, відомств та адміністрацій районів, міст, областей — на 114%, Конституційний суд — 90,9%, Верховний суд — на 64,5%.

Вочевидь не люблять і душать поганим фінансуванням Верховну Раду, Рахункову палату, Комісію з цінних паперів і фондового ринку, Верховний суд.

Фінансування Фонду соціального захисту інвалідів виконано на 27,9%, зібрано надходжень до цього фонду 50,6 млн. грн., перераховано 44 млн. грн. На 6,7% профінансовано пункти тимчасового розміщення біженців.

Зовсім не фінансувалися витрати на утримання об'єктів соціальної сфери, які передаються в комунальну власність у зв'язку із закриттям підприємств. Тим самим заганяємо комунальників у глухий кут і не виконуємо велику державну програму, що покликана зрівняти права громадян у комунальному обслуговуванні, вивільнити витрати підприємств на суму близько 5 млрд. грн., що їх спрямовують на утримання комунальної сфери, підвищити конкурентну спроможність їхньої продукції і доходи бюджетів областей від податку на прибуток підприємств.

Попри це, треба сказати, що останнім часом бюджетна дисципліна дещо поліпшилася, але недбалості ще багато.

Після звіту про виконання бюджету 1996 року зросла увага до перерахування коштів у Пенсійний фонд для військовослужбовців рядового та сержантського складу строкової служби і їхніх сімей.

У цілому соціальна сфера фінансувалася відповідно до вимог про пропорційне фінансування.

Результати функціонування економіки країни за звітний період свідчать про те, що:

1. Прогнозні макроекономічні показники практикою реального життя не підтверджено (ВВП, прогноз — 100,4 млрд. грн.; очікуване фактичне виконання — 90,2 млрд. грн.).

2. Триваюче зниження обсягів виробництва в більшості галузей — результат того, що органи виконавчої влади не оволоділи методами управління економікою і не добилися здійснення затверджених Кабінетом міністрів України програм підвищення ефективності економіки.

У результаті ми маємо дуже складну економічну та соціальну обстановку в агропромисловому і паливно-енергетичному комплексах, гірничорудній та легкій промисловості, на транспорті, в будівництві і т. ін. Усі ці негативні явища боляче б'ють по доходній частині бюджету.

Досвід останніх років реформування наочно демонструє наявність стратегічних і тактичних помилок, що завдають величезної шкоди суспільству.

Вдумаймося: очікуваний ВВП на одного мешканця України за рік дорівнює близько 1770 гривням, що менше 1000 доларів США, а отже, менше від мінімальної зарплати 1 робітника США за місяць.

Очевидно, сьогодні частка тіньової економіки так перевищила здоровий глузд, що ми оперуємо цифрами надто далекими від реальності. Так бути не повинно!

Характеристика поданого проекту закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік»

Поданий проект закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік», безумовно, відображує становище, що склалося в економіці, і на цьому базується прогноз макроекономічних показників. Прогнозовані 101,1 млрд. грн. ВВП у 1998 році ставляться під сумнів багатьма експертними оцінками, прогнозоване зростання ВВП на 1% вважається надто оптимістичним. Зважаючи, що прогнози Мінекономіки сповна не підтверджувалися дійсністю, слід розглядати макроекономічні показники досить скептично. За ситуації, що склалася, надії лише на зрослі можливості податкової служби, та чи зможе вона взяти бодай 10—15% податків з тіньової економіки?

Але оскільки таке велике стягнення з тіньової економіки без ужиття надзвичайних заходів неможливе, треба прийняти неординарні політичні та економічні рішення, які дадуть змогу забезпечити плановану доходну частину бюджету.

У поданому проекті позитивним є те, що бюджет відповідно до пункту 2 бюджетної резолюції базується на реальних розрахунках, виходячи з чинного законодавства. Обсяг доходів, який плановано отримати, становить за зведеним бюджетом 28,8 млрд. гривень, або 28,5% від прогнозованого на 1998 рік валового внутрішнього продукту. Це відповідає вимозі бюджетної резолюції щодо забезпечення граничного рівня перерозподілу валового внутрішнього продукту через доходну частину бюджету в розмірі не більш як 31% з урахуванням державних цільових фондів (за винятком коштів Пенсійного фонду). Водночас у номінальному вираженні доход менший від прийнятого в 1997 році обсягу на 1,6 млрд. гривень. Це — наслідок прийняття у поточному році з метою зниження податкового пресу на виробника, нових законів про прибутки підприємств, податок на додану вартість, списання та реструктуризацію податкової заборгованості платників податків та інших.

Проектом закону визначено податки та збори, закріплені за місцевими бюджетами (ст. 7), що відповідає 2 ст. бюджетної резолюції.

Практика формування та виконання бюджету за останні роки показала, що прийняття завищених і необгрунтованих показників у доходній частині призводить згодом до «ручного управління» бюджетом і порушення закону про державний бюджет.

Зважаючи на вимоги Закону України «Про бюджетну систему України», комітет вважає, що в доходній частині бюджету мають бути відображені кошти, які надходять від повернення позик, наданих із бюджету колишнім Мінсільгосппроду та Держхарчопрому під держконтракт, що становить більш як 400 млн. гривень. У зв'язку з цим ми не можемо погодитися із запропонованою урядом редакцією статті 22 проекту закону. При цьому комітет не заперечує проти цільового використання цих коштів на погашення заборгованості за сільгосппродукцію, закуплену на держзамовлення, створення лізингового фонду та інші напрями, запропоновані урядом у цій статті, але нехай вони знайдуть відображення відповідно у витратній частині бюджету.

Ситуація, що склалася з прогнозом надходжень до бюджету, ставить витратну частину державного і зведеного бюджетів у становище, коли неможливо передбачити в потрібному обсязі витрати не тільки на ті пріоритетні напрями, що їх затверджено Верховною Радою в бюджетній резолюції на 1998 рік, а й на нормальне утримання мережі бюджетних установ та інші невідкладні заходи.

Одним із шляхів виходу із становища може бути скорочення державних витрат — треба виходити з наявних можливостей і жити по статках.

Обсяг витрат зведеного бюджету України на 1998 рік становить 32,8% від валового внутрішнього продукту проти 34,2% в 1997 році. Вперше з цим проектом бюджету ми потрапляємо в ситуацію, коли під час визначення необхідного обсягу витрат бюджету на наступний рік не тільки не враховується очікуваний рівень інфляції, а й у номінальному вираженні більшість показників витрат заплановано в менших обсягах, аніж цього року. У зв'язку з цим витратна частина бюджету не відповідає вимогам бюджетної резолюції. Зокрема, щодо забезпечення фінансовими ресурсами соціального захисту населення та функціонування соціально-культурної сфери, виходячи з потреби надання гарантованого Конституцією України рівня соціальних послуг та адресних соціальних програм, передбачених відповідними законами.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про бюджетну систему України» відхилення від вимог бюджетної резолюції мають бути обгрунтовані та вказані окремо. В пояснювальній записці уряду до проекту бюджету відсутні такі обгрунтування і тому неясно, як у проекті дотримано вимог бюджетної резолюції про формування витратної частини бюджету. Наприклад, забезпечення вчасної і повної виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ та організацій і соціальних виплат населенню; забезпечення гарантованого Конституцією

України безплатного медичного обслуговування населення; сприяння зайнятості молоді, забезпечення її першим робочим місцем, співвідношення рівня витрат на душу населення по областях з рівнем їхнього внеску у формування доходної частини бюджету.

Не виконано вимогу пункту 7 бюджетної резолюції щодо визначення мінімального рівня соціальних потреб на душу населення, необхідного для розрахунку мінімального розміру місцевих бюджетів, що в свою чергу не дає змоги зробити достовірну оцінку розрахункових показників обсягів місцевих бюджетів і дотацій з державного бюджету.

Під час аналізу витратної частини державного бюджету за окремими напрямами видно, що в проекті не дотримано вимоги бюджетної резолюції про пріоритетне фінансування науки, агропромислового і паливно-енергетичного комплексів.

Якщо розглянути структуру витрат зведеного бюджету України відносно загального їх обсягу за основними напрямами, то можна побачити таке:

	у %%
Фінансування на:	
1. Соціально-культурну сферу	26,3%
2. Науку (з інноваційним фондом)	2,4%
3. Соціальний захист з урахуванням заходів за Чорнобильською програмою	19,6% + 2,8 = 22,4%
4. Державне управління та міжнародну діяльність	5,4%
5. Національну оборону та забезпечення безпеки держави	10,2%
6. Обслуговування державного боргу	займає вже 9% витратної частини зведеного бюджету
7. Економіку — всього	13,8%,а за винятком шляхового фонду — 10,5%
у т. ч.	
паливно-енергетичний комплекс	4,6%
сільське господарство (в тому числі лісове господарство і рибництво)	1,9%

Аналіз вказаної структури витрат бюджету свідчить про те, що майже половина, а саме 48,7% загального їх обсягу, спрямовується на утримання соціально-культурної сфери та соціальний захист населення, в тому числі й від наслідків Чорнобильської катастрофи. Але навіть за такого розкладу це аж ніяк не повною мірою задовольняє потреби цієї сфери для створення нормальних умов її функціонування.

Так, наприклад, на освіту мінімальна потреба у фінансуванні становить 6 млрд. гривень, а проектом бюджету передбачено лише 4,2 млрд., або 70 % від потреби.

В охороні здоров'я запропоновані в проекті бюджету розміри асигнувань забезпечують потреби галузі лише на 50%. Зважаючи на це, як написано в пояснювальній записці, уряд розглядає пропозиції щодо запровадження з 1998 року плати за харчування хворих у стаціонарних лікувально-профілактичних установах та часткової компенсації вартості ліків під час лікування в стаціонарі; вдосконалення структури установ охорони здоров'я та інші. Це не відповідає статті 49 Конституції України, яка встановлює, що наявна мережа установ охорони здоров'я не може бути скорочена.

Ще гірше становище з фінансуванням культури.

Кілька слів про фінансування галузей, визначених бюджетною резолюцією пріоритетними.

Наука. Якщо просумувати всі витрати на науку, передбачені проектом бюджету за окремими розділами, а також урахувати кошти інноваційного фонду, то ми отримаємо 926 млн. гривень, або 0,9% до ВВП.

При цьому, постановою Верховної Ради «Про стан науки та її роль в економічному розвитку України» передбачено, що обсяги фінансування науки мають бути у розмірі 1,7% від валового внутрішнього продукту як граничного рівня, нижче якого наука перестає виконувати свою функцію.

Указом Президента від 13.10.97 р. передбачено, що фінансування науки має здійснюватися не нижче 1% від ВВП. Ні постанова Верховної Ради, ні указ Президента проектом закону не забезпечуються.

Другий пріоритетний напрямок бюджетного фінансування — паливно-енергетичний комплекс.

У проекті бюджету із загального обсягу асигнувань на цей комплекс 89% спрямовуються на фінансування вугільної промисловості (1345 млн. гривень). Але для створення необхідних умов, що забезпечують стабілізацію роботи вугільних підприємств і виведення з кризи, галузі, за розрахунками Мінвуглепрому, потрібна державна підтримка в обсязі 4,8 млрд. гривень, або на 3,5 млрд. грн. більше, аніж передбачено проектом бюджету. То які будуть наслідки в галузі за недостатніх коштів державної підтримки в 1998 році?

Невиділення державних коштів на капітальне будівництво (900 млн. гривень) ставить під загрозу подальше існування галузі, бо, починаючи з 1991 року, капвкладення надавалися в розмірі 20—25% від мінімальної потреби, а в 1996 та поточному — лише 7%.

У 1998 році планується припинення будівництва всіх нових, у тому числі й пускових комплексів окремих шахт, у будівництво яких вкладено більш як 85% кошторису. Не триватиме реконструкція та підготовка нових горизонтів 85 діючих шахт, що призведе через 3—5 років до цілковитого їх занепаду.

Державна підтримка шахт, передбачена в проекті сумою 1 млрд. гривень (на рівні 1997 року), недостатня і покриває лише 45% загальних витрат.

Нестача коштів, передбачених у проекті бюджету, призведе до зменшення обсягів видобутку вугілля до 50 млн. тонн за рік і невідомо, які будуть соціально-економічні наслідки як на вугледобувних підприємствах, так і в цілому по народному господарству України.

Проаналізувавши обсяг бюджетних коштів на фінансування агропромислового комплексу, можна зробити висновок, що вимоги чинного законодавства щодо пріоритетного розвитку цієї галузі не забезпечено.

Обсяги фінансування цієї галузі навіть у номінальному вираженні нижчі за рівень цього року (1997 рік —748,3 млн. гривень, 1998-й — 630,5 млн. гривень, або 84,3% до рівня 1997 року (не враховуючи кап. вкладень).

У розріз із вимогами Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села і агропромислового комплексу в народному господарстві» у проекті закону не виділено окремим рядком державні централізовані капітальні вкладення для АПК.

Комітет з питань АПК наполягає на додатковому виділенні для галузі 2,9 млрд. гривень, або в 5,6 раза більше, ніж передбачено проектом бюджету.

З огляду на вище сказане, ясно, що немає достатніх підстав казати, що в проекті бюджету дотримувалися вимог бюджетної резолюції щодо концентрації бюджетних коштів на фінансування структурної перебудови зазначених пріоритетних галузей.

Не враховано також вимогу пункту 1 бюджетної резолюції про те, що граничний розмір дефіциту бюджету не повинен перевищувати розміру видатків бюджету на розвиток: бюджет розвитку становить 3888 млн. гривень, а дефіцит бюджету — 4352 млн. гривень.

Характеристика запропонованих змін бюджету і доручень урядові України

Виходячи зі сказаного вище, бюджетний комітет у своїх висновках, що узагальнюють пропозиції всіх комітетів Верховної Ради України і депутатів, дійшов такого висновку.

Наданий урядом України проект закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік» не забезпечує своєю доходною частиною ані мінімальних потреб соціальних напрямів бюджету з урахуванням необхідності забезпечення мінімальної пенсії не нижче мінімального прожиткового рівня, ані державного управління з урахуванням мінімальної зарплати, ані мінімального фінансування національної оборони та безпеки України, тобто за таких доходів бюджету забезпечити фінансування життєспроможності України неможливо.

Поправки і пропозиції, отримані від комітетів і депутатів Верховної Ради, а їх надійшло більш як 300, потребують додатково коштів у сумі 21 млрд. 958 млн. гривень (з урахуванням пропозицій щодо зменшення і збільшення витрат). Це дві третини видатків зведеного бюджету і, якщо піти на такий дефіцит, то фінансувати його нема чим.

Перед нами два можливі виходи зі становища.

Перший — після певного косметичного перетворення представленого бюджету погодитися з ним. Але в такому разі необхідно зважати на те, що це бюджет згортання всіх державних програм розвитку економіки країни.

Другий варіант — підтвердивши вимоги бюджетної резолюції стосовно мінімального забезпечення соціальних гарантій та життєзабезпечуючих напрямів у науці та економіці, доручити урядові знайти можливість не фіскальними методами, а нетрадиційними для технології управління останніх років засобами визначити заходи збільшення доходної частини бюджету і за рахунок цих коштів вкласти гроші в соціальну сферу і в пріоритетні галузі, відбиті в бюджетній резолюції: науку, сільське господарство, паливно-енергетичний комплекс для створення бази з оздоровлення економіки країни.

Проаналізувавши всі пропозиції комітетів Верховної Ради і народних депутатів України, Комітет з питань бюджету вважає за найсприйнятніший другий варіант і, виходячи з цього, пропонує на розгляд сесії такі висновки і пропозиції.

1. Кабінету міністрів за рахунок здійснення організаційно-економічних заходів щодо виведення економіки України з кризи, оздоровлення вітчизняного виробництва знайти можливість збільшення доходів зведеного бюджету України на 4,6 млрд. гривень для забезпечення мінімальних потреб функціонування держави.

2. Враховуючи зауваження Комітету з питань фінансів та банківської діяльності та народного депутата В. Ковтунця пропонуємо включити в доходи державного бюджету кошти, що надходять від повернення державних позик, виділених колишньому Мінсільгосппроду і Держхарчпрому, заготівельним та іншим підприємствам із збереженням їхнього цільового використання відповідно до статті 22 проекту закону.

3. Видатки державного бюджету пропонується збільшити на 3 млрд. 994 млн. грн. і спрямувати їх переважно на соціальний захист та соціальне забезпечення, структурну перебудову пріоритетних галузей народного господарства і фінансування капітальних вкладень:

уважно вивчивши пропозиції комітетів з питань соціальної політики і праці, паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку, молоді, спорту та туризму, а також народного депутата Ю. Болдирева, пропонується збільшити видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення на 1 млрд. 144 млн. грн., у тому числі:

виплату пенсій та допомог — 1 млрд. 30 млн. грн.;

виплату заборгованості за регресними позовами для шахтарів — 107 млн. грн.;

молодіжні програми (Український національний комітет молодіжних організацій) — 7 млн. грн.

Враховуючи пріоритетність паливно-енергетичного комплексу, а також пропозиції профільного комітету і народних депутатів В. Кочерги та С. Янко, пропонується збільшити асигнування на 1 млрд. 70 млн. грн.

Ці кошти розподіляються так:

270 млн. грн. — на додаткові витрати, пов'язані з реструктуризацією вугільної промисловості і 800 млн. грн. — додатково на державну підтримку збиткових вуглевидобувних підприємств.

Враховано також пропозиції Комітету базових галузей про включення до бюджету витрат на реструктуризацію залізорудних підприємств з підземного видобування руди в Криворізькому басейні в сумі 50 млн. грн.

Для забезпечення державної підтримки виробничої сфери, в тому числі агропромислового комплексу, а також залізничного, автобусного та міського електротранспорту та інших галузей, пропонується збільшити обсяги асигнувань на капітальні вкладення на 1 млрд. 553 млн. грн., у тому числі на АПК обсяг капіталовкладень визначено в сумі 1 млрд. грн., що відповідає вимогам Закону про пріоритетність соціального розвитку села і агропромислового комплексу.

Такі пропозиції надійшли від комітетів з питань агропромислового комплексу, паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку.

на науку — 43,6 млн. грн., що дає змогу частково врахувати пропозиції Комітету з питань науки та народної освіти;

на національну оборону — 50 млн. грн. Щоправда, це аж ніяк не відповідає пропозиціям Комітету з питань оборони і державної безпеки. Однак тут доречно зазначити, що до цього часу урядом не представлено на затвердження Верховної Ради пропозиції щодо структури та чисельності збройних сил;

на утримання внутрішній військ пропонується збільшити асигнування на 2 млн. грн., кримінально-виправної системи — 30 млн. грн., місцевих органів прокуратури — 8,1 млн. грн. і Управління держаної охорони — 2 млн. грн. (Це рішення бюджетного комітету за результатами розгляду кошторисів цих органів.);

враховуючи пропозиції профільного комітету, передбачається збільшення на 6,2 млн. грн. на утримання Національної гвардії України.

З урахуванням пропозицій комітетів паливно-енергетичного комплексу, молоді, спорту і туризму, базових галузей, а також народних депутатів Ю. Буздугана, Б. Пономаренка, С. Пaська, М. Сироти пропонується рядок «Погашення відсотків за користування довготривалими пільговими кредитами на будівництво житла» замінити на «Надання адресного пільгового довгострокового (до 30 років) кредиту молодим сім'ям на будівництво житла» і збільшити суму на 10 млн. грн.

На закладку і догляд за молодими садами, виноградниками і ягідниками суму видатків пропонується збільшити на 3 млн. грн. (пропозиція профільного комітету).

Враховано пропозиції комітетів з питань Чорнобильської катастрофи і з питань оборони і державної безпеки про збільшення видатків на війська цивільної оборони на 4,7 млн. грн.

У зв'язку з майбутнім збільшенням видатків, пов'язаних з новим скликанням депутатів Верховної Ради пропонується збільшити її видатки на 1,3 млн. грн.

Окрім того, пропонується збільшити видатки на утримання Рахункової палати Верховної Ради на 8,3 млн. грн. і Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку — на 5,3 млн. грн., оскільки обсяг видатків за ними в проекті бюджету, у разі зростаючої чисельності, передбачено вдвічі менше, ніж в цьому році. Пропонується також окремим рядком передбачити видатки на розвиток фондового ринку в сумі 1 млн. гривень.

Як показав аналіз, питомі видатки на 1 штатну одиницю в арбітражних судах виявилися найнижчі в судовій системі.

Тому асигнування на арбітражні суди пропонується збільшити на 2 млн. грн.

Окрім зазначених змін, що стосуються обсягів фінансування з державного бюджету, пропонується збільшити видатки місцевих бюджетів на 801 млн. грн., в тому числі на освіту — 600 млн. грн., охорону здоров'я — 200 млн. грн. и на утримання органів місцевого самоврядування — 1 млн. грн.

Загальний обсяг зменшення видатків з окремих напрямів витрат державного бюджету запропоновано в сумі 190 млн. грн.

А саме:

— виготовлення орденів, медалей, документів до них — 1 млн. грн. (пропозиція народного депутата В. Бондаренка);

— видатки на запровадження нового податкового законодавства — 10 млн. грн. (пропозиція народного депутата В. Бондаренка);

— видатки на паспортизацію населення України — 10 млн. грн. (пропозиція Комітету з питань оборони і державної безпеки);

— Коституційний суд України — 1 млн. грн. (через високі питомі поточні витрати на одну штатну одиницю);

— Національне бюро розслідувань — 15 млн. грн. (пропозиція народних депутатів В. Кочерги і В. Бондаренка);

— фінансування заходів з переробки брухту і відходів дорогоцінних металів — 3 млн. грн.

Враховуючи порушення Положення

(Закінчення на 8-й стор.).

Знижується, але з приростом

(Початок на 6-7-й стор.).

про резервний фонд Кабінету міністрів України, яких припустився уряд, запропоновано зменшити його на 150 млн. грн.

Пропонується визнати єдиним замовником проведення всіх геологорозвідувальних робіт Державний комітет з геології і використання надр. Це дасть можливість підвищити системно-комплексний рівень геологічного вивчення території країни, створить надійне геологічне забезпечення найрізноманітніших галузей народного господарства і забезпечить незалежність загальнодержавних інтересів у розвитку мінерально-сировинного комплексу від політики вузькоспеціалізованих користувачів надр.

Пропонується окремим рядком передбачити фінансування всіх вищих навчальних закладів, які мають статус «національних», а також у видатках на забезпечення робіт в зоні відчуження — видатки на виконання робіт на об'єкті «Укриття» в сумі 33 млн. грн.

Окрім того, пропонується виключити, як і в минулі роки, видатки на редакцію газети «Робітнича газета» в сумі 250 тис. грн. і збільшити на цю суму видатки Міністерству культури і мистецтв з розділу «культура».

Всі перераховані зміни обсягів фінансування окремих напрямів бюджету потребують, як я вже казав, додаткових асигнувань в сумі 4,6 млрд. грн. Звичайно, це аж ніяк не повною мірою задовольняє пропозиції комітетів і народних депутатів України, які виливаються в суму 22 млрд. грн. Всі пропозиції зведено нами в порівняльну таблицю, і її буде направлено Кабінетові міністрів для подальшої роботи.

Щодо текстових статей проекту закону, то ми пропонуємо внести такі зміни.

Щодо статті 1. Ми наполягаємо, щоб було дотримано вимогу Закону про бюджетну систему України, і щоб в цій статті було конкретно вказано джерела покриття дефіциту бюджету з зазначенням сум зовнішнього і внутрішнього фінансування.

Щодо статті 3. Необхідно доповнити цю статтю фразою: «Кабінетові міністрів України в місячний термін після набуття чинності даним законом внести Верховній Раді на затвердження Програму державних зовнішніх позик, яка повинна мати конкретні напрями використання іноземних кредитів, що залучаються».

Статтю 15 вилучити, оскільки положення цієї статті порушують антимонопольне законодавство і практично ставлять державних нотаріусів (які фінансуються з бюджету) і приватних нотаріусів (які існують на свої доходи) в нерівні умови.

У статті 17 вилучити слова: «та податку з власників транспортних засобів», враховуючи зауваження Комітету з питань фінансів і банківської діяльності.

У статті 19 перелік захищених статей видатків бюджету доповнити абзацем такого змісту:

— придбання медичного обладнання, інструментів і протезів.

Щодо статті 22. У ній ідеться про те, що бюджетні позички, видані колишнім Мінсільгоспроду та Держхарчопрому, і які повертаються, не враховуються в державному бюджеті і використовуються для погашення заборгованості за сільгосппродукцію, закуплену за держзамовленням і для створення лізингового фонду.

По-перше, дана пропозиція суперечить закону про бюджетну систему і головне — породжує безконтрольність у використанні державних коштів.

Ніхто не заперечує проти використання цих коштів на зазначені цілі, але вони мають знайти відображення і в доходах бюджету, і у видатках.

Щодо статті 25. Її запропоновано вилучити, бо закон про місцеве самоуправління дає можливість місцевим органам самим вирішувати питання використання коштів, одержаних від перевищення доходів відповідних місцевих бюджетів.

Щодо статті 27. Запропоновано вилучити другий абзац, оскільки кошти на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг мають використовуватися за цільовим призначенням відповідно до закону.

Стаття 28. Потребує редакційного уточнення в такій частині: Кабінет міністрів не робить уточнення показників бюджету самостійно, а вносить до Верховної Ради проект закону про уточнення показників бюджету.

Стаття 29 також потребує редакційного уточнення. Не може Верховна Рада надати Кабінетові міністрів право самостійно уточнювати показники бюджету. Тому замість слів «... здійснює скорочення всіх асигнувань» слід записати «... здійснює скорочення розмірів фінансування».

Це дасть змогу Кабінетові міністрів оперативно приймати рішення про пропорційне скорочення фінансування видатків залежно від рівня виконання дохідної частини, не порушуючи при цьому ухвалений нами нещодавно Закон про відповідальність посадових осіб за порушення бюджетного законодавства.

Щодо формування місцевих бюджетів, то комітет пропонує:

передбачити повне зарахування надходжень від акцизного збору з вітчизняних товарів до доходної частини місцевих бюджетів;

розглянути можливість фінансування з державного бюджету видатків на додаткові виплати населенню на покриття затрат щодо оплати житлово-комунальних послуг, пільг ветеранам війни і праці, допомоги на дітей та інші видатки з соціального захисту;

розробити механізм надання дотацій з державного бюджету з урахуванням виконання доходів державного та місцевих бюджетів і дотримання принципів пропорційності и рівномірності при перерахуванні цих коштів місцевим бюджетам.

Запропонований на розгляд сесії варіант висновків і пропозицій бюджетного комітету вимагає від уряду прийняття неординарних заходів, причому нефіскального характеру, щодо вишукування додаткових доходів.

Якщо цей варіант депутати визнають неприйнятним, то ми можемо розглянути перший варіант, про який я казав раніше.

Бюджетний комітет вважає, що один із варіантів ми маємо прийняти сьогодні, що дає змогу відправити проект бюджету урядові на доопрацювання.

У противному разі відповідно до Регламенту проект бюджету буде повернуто в бюджетний комітет, що призведе лише до затягування часу і не дасть змоги прийняти його до кінця цього року.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: ВОСЬМА СЕСІЯ

ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Пленарне засідання 2 грудня розпочалося із направлення запитів, адресованих Президентові України, Прем`єр-міністру, керівникам міністерств, відомств, правових інститутів.

За традицією цього року народні депутати вирішили надати особисту допомогу у придбанні новорічних подарунків дитячим будинкам у Дарниці та Києво-Святошинському районі. На це вони постановили виділити свій одноденний заробіток.

Комітет з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку висловився проти підтримки пропозицій Президента до Закону України про оренду землі. Підтверджено статті в редакції комітету.

Розглянуто проект змін до статті 32 Закону про бюджетну систему України. Малося на увазі створити державний бюджетний банк України, який би касово обслуговував державний бюджет України. Вирішено доручити профільному комітету Верховної Ради разом з Кабінетом міністрів і Національним банком доопрацювати документ і на наступному пленарному тижні подати його для повторного розгляду в першому читанні.

Сесія ухвалила Закон про зміни до Закону про бюджетну систему. В ньому частину 6 статті 2 викладено в новій редакції: бюджет району об`єднує районний бюджет, бюджети міст районного значення, селищні та сільські бюджети, частину 2 статті 15 вилучено з чинного Закону про бюджетну систему.

У третьому читанні і в цілому прийнято Закон про торгово-промислові палати в Україні та Закон України про амортизацію.

У першому читанні прийнято проект закону про внесення змін до Закону України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності», а проект змін і доповнень до Закону «Про промислово-фінансові групи в Україні» відправлено на доопрацювання.

Після обговорення проекту змін до деяких законодавчих актів у зв`язку з прийняттям Закону «Про приєднання до Віденської конвенції 1963 року про відповідальність за ядерну шкоду» народні депутати вирішили доопрацьований документ проголосувати 3 грудня.

Широку дискусію викликали проекти законів України про проведення у Старобешівському районі Донецької області експерименту із запровадження єдиного грошового податку для сільгоспвиробників та про запровадження його у Глибинському районі Полтавської області. Практично не було промовців, які б виступили проти. Таким чином, прийняття доповненого законопроекту в першому читанні виявилося цілком закономірним.

3 грудня Верховна Рада підтримала цілий ряд депутатських запитів до Президента України, Прем`єр-міністра та керівників деяких відомств.

На пропозицію головуючого — першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка народні депутати внесли до порядку денного законопроекти щодо внесення змін до ст. 4 Закону «Про збір на обов`язкове державне пенсійне страхування» та до аналогічної статті Закону «Про збір на обов`язкове соціальне страхування». Після обговорення обидва закони, що мають зменшити податковий тиск на підприємства Всеукраїнської громадської організації інвалідів, підвищити конкурентоспроможність їхньої продукції, були прийняті.

За поданням Президента України Верховна Рада розглянула кандидатури для призначення на вакантні посади членів Центральної виборчої комісії, і в підсумку було дообрано Віктора Алсуф`єва та Миколу Коваля.

Прийнято Закон «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України у зв`язку з приєднанням України до Віденської конвенції про цивільну відповідальність за ядерну шкоду».

Відправлено на доопрацювання проект закону України про зброю.

На 5 грудня перенесено розгляд проекту закону про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні, а на 10 грудня — проект закону України про Верховну Раду Автономної Республіки Крим. На наступному пленарному тижні розглядатиметься і проект закону про лізинг.

Сесія надала статус слідчої Спеціальній контрольній комісії з питань приватизації.

Сесія розглянула доопрацьований Закон «Про Фонд державного майна України» з пропозиціями Президента України. 5 грудня відбудеться голосування за ним.

У ході повторного третього читання зал не підтримав проект закону про перелік майнових комплексів підприємств, організацій, їх структурних підрозділів, що не підлягають приватизації, бо не всі погодилися, що він повний, були пропозиції узгодити його з раніше прийнятими документами.

Внесено деякі зміни до Закону України «Про збір на обов`язкове соціальне страхування».

Ратифіковано Конвенцію про маркування пластичних вибухових речовин з метою їх виявлення.

У першому читанні прийнято зміни і доповнення до Закону «Про оперативно-розшукову діяльність». Також у першому читанні прийнято і постанову Верховної Ради України про заходи щодо інформування населення про зміни виборчого законодавства та висвітлення процесу передвиборної кампанії і виборів до Верховної Ради України та до органів місцевого самоврядування, яка має врегулювати права партій на використання ефіру державних теле- і радіокомпаній.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, розпочинаючи пленарне засідання 4 грудня, повідомив, що 3 грудня, виступаючи в Державній думі Росії, він від імені Верховної Ради України, усього українського народу висловив глибоке співчуття росіянам з приводу трагедії, що сталася на шахті «Зирянівська» в Кузбасі. Хвилиною мовчання народні депутати, присутні в сесійному залі члени уряду, інші учасники засідання вшанували пам`ять загиблих шахтарів.

Після оголошення депутатських запитів і традиційної депутатської розминки Верховна Рада розпочала розгляд питань порядку денного.

У першому читанні прийнято Закон України про внесення змін до Закону «Про податок на додану вартість».

За процедурою першого читання ухвалено проект закону про Державний бюджет України на 1998 рік.

За це проголосували 254 народних депутати.

Відповідно до пропозицій Президента України Верховна Рада внесла деякі зміни та доповнення до ряду статей Закону «Про адміністративно-територіальний устрій Укрїни». Прийнято нову статтю «Територія і межі адміністративно-територіальних одиниць — сіл, селищ, міст», в якій чіткіше визначено самі поняття: територія і межа адміністративно-територіальної одиниці.

За участі 315 народних депутатів розпочалося ранкове пленарне засідання 5 грудня.

— Завтра відзначається День Збройних сил України, — сказав Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, відкриваючи засідання. — Я хотів би від імені Верховної Ради передати найщиріші вітання всім, хто сьогодні виконує високу місію по захисту нашої Вітчизни, побажати їм здійснення надії на те, що держава буде належно дбати про своїх оборонців. І ще побажати, щоб наші Збройні сили були міцними настільки, щоб їм ніколи не доводилося брати участь у військових конфліктах і збройних сутичках.

Зал дружніми оплесками одностайно підтримав це тепле вітання.

Далі було оголошено депутатські запити та заяви, і сесія повернулася до обговорених напередодні і належним чином доопрацьованих змін до Закону про податок на додану вартість. Новий документ доповідав ініціатор його розробки народний депутат Петро Степанов. Але і цього разу дискусія розгорнулася навколо податкових пільг на операції з підакцизними товарами. У підсумку дискусії зал проголосував за статтю в редакції народного депутата В`ячеслава Сокерчака. Вона передбачає звільнити від оподаткування операції з продажу товарів (робіт, послуг), крім підакцизних товарів та грального бізнесу, — це стосується підприємств, що засновані всеукраїнськими громадськими організаціями інвалідів і майно яких є їх повною власністю. Кількість інвалідів, у яких там основне місце роботи, становила протягом попереднього звітного періоду не менш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих, а фонд оплати праці таких інвалідів протягом попереднього звітного періоду — не менше 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці, що відносяться до складу валових витрат виробництва (обігу). Перелік всеукраїнських громадських організацій інвалідів, на підприємства яких поширюється ця пільга, затверджується Кабінетом міністрів України.

Після цього Верховна Рада розпочала розгляд у другому читанні проекту закону України про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів в Україні. Законопроект доповів голова Комітету з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування Олександр Стешенко. Протягом більш як чотирьох годин тривав цей законотворчий марафон, який у підсумку завершився прийняттям документа у другому читанні. Лише кілька статей перенесено на третє.

9 грудня у Верховній Раді відбудеться черговий день уряду, на якому передбачається заслухати питання про використання резервного фонду Кабінету міністрів України в 1997 році та про стан справ у системі охорони здоров`я (згідно з пунктом 5 постанови Верховної Ради України від 18 липня 1997 р.).

Прес-служба Верховної Ради України.

Бюджет — як криниця: щоб черпати, треба про джерела дбати

Виступ голови Рахункової палати Валентина Симоненка на сесії Верховної Ради України 4 грудня 1997 року

Поданий раніше Кабінетом міністрів України проект закону України «Про Державний бюджет на 1998 рік» було відхилено як такий, що не відповідає Конституції та чинному законодавству України. Тим самим удалося запобігти спробі розробників проекту волею Верховної Ради узаконити нереальні, неохоплювані рамками правового поля і до того ж до ладу не розшифровані витрачання бюджетних коштів — грошей платників податків.

Ми подали вам, народним депутатам, Президентові України, Кабінетові міністрів, аналітичні розробки фахівців Рахункової палати як з аналізу нового проекту бюджету на 1998 рік, так і щодо виконання бюджету за 9 місяців поточного року, а також результати деяких контрольних обстежень. У цих документах міститься чималий масив цифрової та аналітичної інформації, конкретні висновки й конкретні пропозиції. Сподіваюсь, вони нададуть вам належну допомогу у вашій роботі та для прийняття правильного рішення.

Звичайно, змінити парадигму бюджетного процесу не так просто, як змінити бюджетну класифікацію. Тут усе набагато складніше.

У новому варіанті проекту бюджету-98, на перший погляд, відбулася низка позитивних змін. Наголошую, суто зовні і від свого попередника він відрізняється на краще.

Та запитаймо: чи змінилося щось концептуально у підходах до розробки формування бюджету? Перетворився чи почав перетворюватися бюджет на концентроване вираження економічної політики держави?

Спробуймо знайти відповіді.

Перше. Аналіз проекту бюджету-98 й виконання бюджету за 9 місяців поточного року дає підстави для невтішних висновків: жодний з напрямів програми діяльності Кабінету міністрів України, пріоритетних програм економічного розвитку, що їх було проголошено з різних, найвищих трибун, у проекті бюджету-98 фінансово не підкріплено.

Ситуація, коли бюджет протягом останніх років перебуває у жорстких лещатах поточної ситуації, не створював і не створює для суб'єктів господарювання реальних орієнтирів для стійкого розвитку, консервується й на 1998 рік. Більше того, низка положень бюджету справляє багато в чому негативний вплив на фінансово-економічне становище суб'єктів господарювання.

Друге. Вперше за всю нашу історію, у тому числі новітню, прибуткову й видаткову частини бюджету істотно скорочено. Номінальні доходи зведеного бюджету-98 від запланованих на 97-й зменшилися на 5,6%, а видатки — на 7%. На перший погляд, це свідчить про намір розробників зробити проект бюджету більш наближеним до реальності. Почасти це так, та водночас уряд просто знижує планку своєї відповідальності за виконання бюджету.

Адже за такої ситуації прибуткова частина бюджету неспроможна забезпечити фінансування пропонованого переліку захищених статей. Коштів явно замало для виконання державою хоча б найважливіших функцій в економіці та в соціальній сфері.

Третє. У 1998 році жодних відчутних змін в інвестиційній діяльності не передбачено. Тенденція падіння інвестицій зберігається. Отже, цей і майбутній бюджет, як і раніше, залишається чинником перерозподілу коштів з реального сектора економіки та від населення на користь фінансового сектора, а також тіньового.

За нинішньої нештатної ситуації сама структура бюджету-98 повинна мати цілком інакшу цільову настанову, аніж зараз. Не підтримування на плаву нереформованих галузей економіки, а передусім їх структурна перебудова. Треба всіма засобами здійснити запуск інвестиційного циклу. А ви звернули увагу на оту «дуже смішну» цифру — **близько мільярда гривень.** Це сума капіталовкладень у проекті бюджету-98. Та лише 40% з них іде в реальну економіку. А вона, ота цифра, має бути принаймні в кілька разів більшою, щоб здійснити запуск інвестицій і зрушити з «мертвої точки» проблему структурних перетворень в економіці.

На 1998 рік заплановано приріст грошової маси на 31 відсоток (начебто великий), та передбачено спрямовувати його переважно не в реальну економіку, а на фінансування дефіциту бюджету.

На обслуговування грошових потоків, пов'язаних з фінансуванням бюджетного дефіциту, відволікається частина грошової маси, що дорівнює питомій вазі дефіциту бюджету у ВВП. Прямим наслідком цього є вилучення грошей з реальної економіки, розростання кризи платежів. До того ж у поточному році збільшення грошової маси здійснювалося винятково за рахунок приросту готівкових грошей. Це також свідчить про те, що ділова активність зростала і зростатиме у тіньовому, а не в реальному секторі економіки.

Четверте. Основні прогнозні макроекономічні показники, закладені в основу проекту бюджету-98, також не враховують, скажемо м'яко, достатньою мірою реальну ситуацію.

> ***ПРОТЯГОМ десяти місяців поточного року, за даними Держкомстату, валовий внутрішній продукт скоротився на 4,3 відсотка, а його номінальна величина становила 71,9 мільярда гривень, що набагато нижче, аніж було передбачено.***
>
> ***Прогнозно можемо очікувати обсягу ВВП у сумі не більш як 90 мільярдів гривень проти запланованих 100 мільярдів гривень.***
>
> ***От вам і стартова база для обчислення бюджету 1998 року.***
>
> ***Очікувані монетарні агрегати наступного року також не підтверджують перспектив економічного розвитку.***

Не можна не звернути увагу на ще одну обставину. Так, за 9 місяців поточного року обсяги кредитних вкладень зросли тільки на 12 відсотків, хоча планувалося за рік зростання на 32 відсотки. До того ж відбулося зменшення питомої ваги довгострокових кредитів, які становлять трохи більше 10 відсотків усіх кредитних ресурсів. Та головне все-таки полягає в тому, що визначальний вплив на пропозицію товарів та послуг матиме невпинне зниження платоспроможного попиту населення. Нагадаю, що сума заборгованості із зарплати та соціальних виплат становила: 01.10.97 — **7,3 мільярда гривень** (зросла з початку року на 27,1%). Але ж попит — це, по суті, рушій ринкової економіки.

Тому, за нашими оцінками, економічні процеси за такого проекту бюджету й надалі збережуть інерцію повільного затухання поточного року. І жодних спроб вирватися з цього зачарованого кола немає.

З другого боку, одним з основних оціночних критеріїв економічної та бюджетної політики, за яким можна робити висновки щодо її спрямованості, є рівень податкового тиску на товаровиробника.

Податковий прес у 1998 році з урахуванням платежів до Пенсійного фонду оцінюють у 39,41 відсотка від ВВП. До речі, це на 0,2 відсотка більше порівняно з 1996 роком. Хоча, за міжнародними оцінками, рівень у 30-35 відсотків уже не стимулює виробничу діяльність.

Більше того, якщо зіставити питому вагу надходжень до доходної частини бюджету прибуткового податку з населення, ПДВ, акцизного збору, який становить у зведеному бюджеті-98 47,37 відсотка проти 42,7 відсотка у 1997 році, то можна помітити цікаву нову тенденцію: **почався процес фактичного зміщення центру ваги податкового навантаження з товаровиробника на громадян.** Але ж в умовах і без того пригніченого платоспроможного попиту населення це може спричинити цілковитий колапс внутрішнього ринку.

І ще одна тривожна тенденція, що чітко простежується і в уточненому проекті бюджету-98. Більше того, вона знову суперечить Конституції і чинному законодавству. Так, проект бюджету передбачає зменшення доходів місцевих бюджетів, які формуються за рахунок власних джерел, і водночас збільшення у 3,7 раза дотацій, від яких залежатимуть усі регіони, крім Києва і Дніпропетровської області.

Тобто залежність місцевих бюджетів і місцевих органів влади від державного бюджету і центральної виконавчої влади посилюється дедалі більше. Нарешті, сьогодні багато які соціальні затрати і витрати на утримання бюджетних установ поступово переводяться у відання місцевих бюджетів, а гроші для їх фінансування залишаються у центрі. Що, це та регіональна політика, про яку так багато розмов? Чи свідчення цілковитої її відсутності?

Безперечно, за такої ситуації треба зосередити увагу на збільшенні прибуткової частини бюджету.

І зовсім незрозуміло, чому ігноруються питання, розглянуті у Верховній Раді. Адже лише два місяці тому в цьому залі ми спробували трохи підняти завісу секретності у системі приватизації й використання одержаних від неї коштів.

Нагадаю лише дві цифри.

Від початку приватизації змінили державну форму власності понад 50 тисяч підприємств, початкова (балансова) вартість лише основних коштів яких становила 143 мільярди гривень.

Державний бюджет практично не одержав нічого.

То що змінилося в цьому процесі?

Державним бюджетом на 1997 рік було передбачено одержати надходжень від приватизації державного майна для фінансування структурної перебудови народного господарства **500 мільйонів гривень.** На сьогодні надійшло **50 мільйонів гривень**, тобто одна десята частина.

У проекті бюджету 1998 року заплановано прибутки від приватизації держмайна 581 мільйон гривень. Багато це чи мало? Розрахунків практично немає. Та судіть самі.

За даними Фонду держмайна, в державній власності перебуває майна за балансовою вартістю приблизно 400 мільярдів гривень. А тепер зіставте цю цифру з 581 мільйоном.

Запитують, що робити.

Гадаю, що треба вчасно й відповідально підходити до питання затвердження програми приватизації і тримати її виконання під жорстким контролем. Це прерогатива Верховної Ради. Треба пам'ятати про це. Інакше — знову колективна безвідповідальність.

У своїх висновках, зроблених на основі аналізу проекту бюджету на 1998 рік, який вам роздано, Рахункова палата пропонує збільшити доходи зведеного бюджету від податку на прибуток, плати за транзит газу, надходжень до державного інноваційного фонду більш як на **800 мільйонів гривень.** До речі, Мінфін з нашими розрахунками ознайомився і згоден.

Ми внесли конкретні пропозиції зі зміни деяких статей бюджету, котрі дадуть змогу і збільшити доходи, і скоротити обсяги внутрішніх позик на покриття дефіциту бюджету і витрат в інших напрямах.

Багато що з таємниць бюджетного процесу прояснюється під час вивчення системи пільг. Бюджет-98 аж під клотик перевантажений податковими пільгами. І мова йде не про пільги нашим інвалідам, пенсіонерам, малоімущим, а про пільги зовсім іншого характеру. Зокрема, у прогнозних розрахунках Міністерства фінансів пільги, наприклад, з ПДВ практично залишилися на попередньому рівні і становлять **59,8** процента від усієї суми ПДВ.

Загальний обсяг пільг у бюджеті 1998 року оцінюється щонайменше в 12 мільярдів гривень, або близько 40 процентів усіх доходів зведеного бюджету України.

Але ж це лише прямі пільги. А є ще й величезні **приховані** пільги за рахунок бюджетів усіх рівнів.

> ***ЧИМ, НАПРИКЛАД, як не прихованими пільгами, є кредитування та фінансування комерційних структур за рахунок бюджетних коштів (питання про законність таких дій з боку посадових осіб я залишаю в цьому випадку осторонь)? А якщо серед таких комерційних структур опиняються іноземні фірми, то це прихована пільга, зведена у ступінь. У деяких розвинених країнах є прямі законодавчі заборони на фінансування за рахунок бюджетних коштів зарубіжних фірм (наприклад, закон Нанна-Лугара в США). І нам треба терміново використати цей досвід.***

Екстраординарна ситуація, коли обсяг прогнозованих доходів недостатній для виконання державою дуже важливих функцій в економіці та соціальній сфері, потребує від нас і нестандартних заходів, і політичної волі під час формування витратної частини бюджету.

Передусім хоча б тимчасово, але жорстко дотримуватися принципу «бюджетні засоби — для бюджетної сфери». Дотримання цього принципу означає насамперед повне або бодай часткове припинення фінансування з бюджетних коштів тих підприємств і організацій, які за самим своїм статусом є самоокупними, проте встигли «забути» про це.

З цих позицій слід уважніше поставитися до того, що у проекті бюджету передбачено фінансування акціонерної (!) судноплавної компанії «Укррічфлот», орендного (!) підприємства «Укргазбуд», акціонерного товариства (!) «Укрпрофоздоровниця», таких корпорацій, асоціацій та концернів, як «Укрмонтажспецбуд», «Укрбудматеріали», «Укрнафтопродукт», «Укрмедприлад», «Укрцемент», «Укрбуд», «Укрмісцевпром», авіапідприємства «Україна», об'єднання «Аеропорти України», союзу об'єднань «Укрсоюзсервіс», і так далі.

Я розумію, що і в цьому разі істотну частку зазначених бюджетних коштів буде витрачено на утримання соціальної сфери (медицина, освіта тощо). Але сам статус перелічених організацій свідчить про їх можливості заробляти гроші. І справа тут жодною мірою не змінюється від того, що ціла низка з перелічених вище організацій та підприємств вважаються державними. Йдеться все-таки про **державну форму підприємництва.**

Для мене особисто, та й для самих розробників, залишається загадкою, чому саме перелічені вище акціонерні та орендні підприємства, компанії й товариства отримують право використовувати і так дуже мізерні державні кошти? **Ще стародавні люди казали: «Там, де починається таємниця, закінчується справедливість».**

До речі, про питання щодо заробляння грошей. Вважаю, що свій внесок у зняття бюджетної напруженості могли б зробити також багато міністерств і відомств.

Здавалось би, таке суто бюджетне відомство, як Держкомстат, може зробити в цю справу вагомий внесок. У багатьох розвинених країнах (Англія, Австралія, Швеція та інших) аналогічні відомства щороку заробляють десятки мільйонів доларів на продажеві інформації комерційним структурам і зарубіжним користувачам, чим знижують

(Закінчення на 10-й стор.).

Бюджет — як криниця: щоб черпати, треба про джерела дбати

(Початок на 9-й стор.).

навантаження на держбюджет. І чому, наприклад, Мінекономіки, Мінфіну, Міненергетики, Мінтранспорту чи Мінагропрому не виявити в цьому питанні хоча б якусь таку ініціативу?

Інакше ми залишимося знову сам на сам з горезвісним дозвільним принципом функціонування бюрократичних структур і з не менш горезвісним «ручним» механізмом управління економікою. І канутъ у Лету всі наші добрі наміри про скорочення на чверть управлінського апарату, і знову його частка у витратній частині бюджету зростатиме.

У 1997 РОЦІ не було виконано завдання зі скорочення апарату управління на 25 процентів, як результат —бюджетні витрати на його утримання за 9 місяців майже досягли річних розмірів.

У проекті бюджету на 1998 рік чисельність працюючих у центральних та місцевих виконавчих органах передбачено в кількості 207 тисяч чоловік, тобто зі скороченням проти 1997 року на 16 процентів. Однак асигнування на державне управління зростають на 120 мільйонів гривень.

Особливо хотів би привернути вашу увагу до проблеми раціонального управління фінансовими ресурсами бюджету.

Спроби у лихоманці опанувати ситуацію за рахунок адміністративно-дисциплінарних заходів зі збільшення збирання податків не змогли і вже навряд чи зможуть оздоровити бюджетну обстановку.

Насправді бюджет держави роз'їдає корозія взаємних неплатежів, основа яких — бартер, взаємозаліки, неконтрольований вексельний оборот.

Чи й не жарт, що за 9 місяців нинішнього року більш як **39** відсотків промислової продукції реалізовано за бартером, майже **15** відсотків у доходах зведеного бюджету припадає на взаємозаліки.

Нам пропонують зменшити витрати бюджету на **2 мільярди гривень,** а лише з причини бартеру за 9 місяців поточного року бюджет втратив більш як **3 мільярди гривень.**

Рахункова палата проаналізувала наслідки введення вексельної системи розрахунків за електроенергію для економіки країни.

Не зупинятимуся докладно на цьому експерименті. Гадаю, він заслуговує окремого розгляду на Верховній Раді.

Наведу лише кілька цифр.

За період експерименту (півтора року) в системі Міненерго дебіторська заборгованість збільшилася в 1,7 раза і досягла **8,2 мільярда гривень**, кредиторська — в 1,8 раза і досягла **9,5 мільярда гривень**, оплата електроенергії реальними грошима зменшилася в 2,5 раза. Зате в комерційних структурах-посередниках внаслідок неконтрольованої, хаотичної дисконтної політики осіло близько **1,5 мільярда гривень.**

Аналіз засвідчує, що без серйозного коригування умов і джерел фінансування дефіциту бюджету навряд чи можна розглядати питання про прийняття ст. ст. 2, 3 проекту закону про бюджет-98.

По-перше. Якщо розмір дефіциту бюджету визначено в розмірі **4,4 мільярда гривень**, то, відповідно, і джерела його фінансування мають бути в цій самій сумі зафіксовані в законі.

А нам пропонують затвердити обсяги запозичень на **5,3 мільярда гривень** більше, ніж потрібно для покриття дефіциту бюджету. Розшифрування цих цифр наведено в аналізі, поданому Рахунковою палатою.

Навіщо такий розрив?

А скринька відчиняється просто, якщо ми з вами прочитаємо пункт 14 статті 85 Конституції України, згідно з яким Верховна Рада затверджує рішення з отримання тільки тих іноземних позичок і кредитів, які не передбачено державним бюджетом.

А якщо вони передбачені, як це пропонує уряд в бюджеті, то до чого тут парламентський контроль?

Черга за отриманням дармових кредитів, гарантованих до повернення урядом за рахунок бюджетних коштів, вже формується.

Це засвідчує й те, що уряд передбачає в проекті бюджету **не погашення бюджету підприємствами-боржниками іноземних кредитів,** наданих на умовах самоокупності, які вже оплачено із кущих бюджетних ресурсів у сумі понад **800 млн. гривень**, **а навпаки,** 100-відсоткове погашення майбутніх витрат з таких кредитів за рахунок бюджету в сумі більш як **700 млн. гривень.**

От вам іще **1,5 мільярда гривень** невикористаних резервів із збільшення доходів і зменшення витрат бюджету.

І ще про джерела фінансування дефіциту бюджету — ОВДП. Як відомо, внутрішній борг держави своїм громадянам і підприємствам не призводить до вивезення фінансових ресурсів з країни і вже через це не може розглядатися як негативне явище саме по собі.

А в нас у структурі внутрішнього боргу значну питому вагу стала займати заборгованість з обслуговування і погашення облігацій внутрішньої державної позики **перед нерезидентами,** які володіють майже **40%** облігацій.

До речі, за прийнятою у світі методологією заборгованість перед іноземними кредиторами — це зовнішній державний борг України. Тому борг перед нерезидентами за ОВДП не має входити до складу внутрішнього державного боргу, а має бути віднесений до зовнішнього.

Як свідчить багато в чому невдалий досвід поточного року, механізми зовнішніх і внутрішніх запозичень, розроблені урядом, виявилися неефективними, дорогими і навіть руйнівними для нашої країни. З другого боку, зважаючи на наявність у секторах економіки, і зокрема у населення, вільних коштів (за різними оцінками до **10—12 мільярдів гривень**) є реальна потенційна можливість залучення внутрішніх позикових коштів у великих масштабах.

Але лишень, не дай, Боже, — як то було зроблено з облігаціями державної ощадної позики! Створивши такий заплутаний механізм обліку доходності за купонами цих облігацій, чиновники Мінфіну, ніби спеціально прагнули остаточно відбити бажання у населення грати у фінансові ігри з державою.

Окремо хотілося б зупинитися на проблемі зовнішнього державного боргу. Тут під час аналізу матеріалів проекту держбюджету на наступний рік постає, на мою думку, більше запитань, ніж відповідей. Проектом закону «Про Державний бюджет України на 1998 рік» граничний розмір цього боргу не визначено, його структуру самим законом також не визначено, і це не відповідає новій бюджетній класифікації.

У поданих Мінфіном України розрахунках його розмір передбачено в сумі **25,1 мільярда гривень,** а це означає, що за п'ять років ми влізли в борги, що дорівнюють одному річному бюджетові нашої держави.

В уточненому проекті закону України «Про Державний бюджет України на 1998 рік» пропоновано затвердити витрати на обслуговування зовнішнього державного боргу в розмірі **1,2 мільярда гривень**, а з урахуванням сум, потрібних на погашення основного боргу, як випливає з пояснювальної записки до бюджету, мінімальний розмір всіх потрібних платежів на ці цілі становитиме **4,2 мільярда гривень,** або майже 17 відсотків загального обсягу витратної частини бюджету.

Для порівняння — ця сума більш як удвічі перевищує такі великі за обсягом витрат статті бюджету, як «Соціальний захист і соціальне забезпечення» або «Правоохоронна діяльність і забезпечення безпеки держави».

Слід також зазначити, що хоча витрати на обслуговування зовнішнього державного боргу наступного року значно збільшаться, проте загальний обсяг боргу при цьому не зменшиться, а ще більше зросте (майже в 1,5 раза) за рахунок намічених великих обсягів зовнішніх запозичень, умови надання яких дедалі більше ускладнюються — маючи на увазі дедалі вищі відсотки на обслуговування цих кредитів і порівняно невеликі терміни, на які їх надають.

ТАК, ПРИМІРОМ, у поточному році уряд залучив дві компенсовані фідуціарні позики на загальну суму 941,8 млн. гривень Умови надання цих позик дуже жорсткі: термін — один рік під 12—13 відсотків річних. Фактично такі кредити йдуть, образно кажучи, лише на «проїдання» і не можуть слугувати джерелом розвитку нашого виробничого потенціалу.

На моє глибоке переконання, тепер тільки від нас і від нашої принципової позиції залежатиме якість бюджету, по суті, «фінансової конституції» 1998 року, яка є основою економічного розвитку, внутрішньої і зовнішньої безпеки держави.

Рахункова палата внесла на ваш розгляд потрібні аналітичні матеріали, де виклала свої висновки і пропозиції щодо проекту державного бюджету на 1998 рік і підсумків виконання бюджету в поточному році.

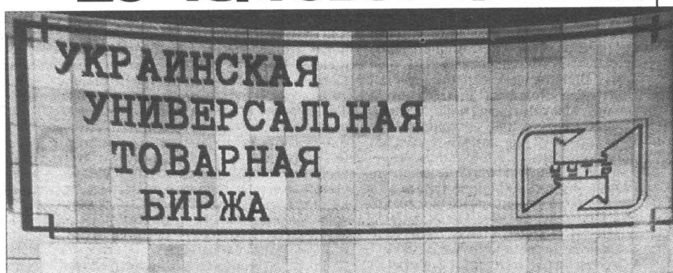
За вами ухвалення рішень з цих питань.

Дякую за увагу!

Готується законопроект

Чергова ілюзія призведе до чергової кризи...

Виникнення штучних, нічим не зумовлених кризових ситуацій, схоже, стало характерною рисою економічних перетворень в Україні

КАБМІН подав у парламент проект закону «Про внесення доповнень до Закону України «Про товарну біржу», в якому передбачається передати нотаріальним конторам виключне право реєстрації операцій з об'єктами нерухомості. Урядові чиновники вважають, що в цьому разі надходження держподатків збільшаться вдесятеро. Чи так це?

Їхніми вустами та мед би пити, вважають практики, які чимало років працюють на ринку нерухомості і думку яких уже традиційно не було вислухано під час підготовки проекту. Ілюзорність декларованої прибічниками проекту вигоди для держбюджету очевидна.

Однак залишмо емоції осторонь і візьмімось за факти і цифри. Сьогодні майже 70% всіх угод з нерухомості оформляється на біржі і тільки 30% — в нотаріальних конторах. Вартісний оборот операцій на біржах більш як учетверо вищий за аналогічний оборот, що реєструється нотаріусами. Окрім того, товарні біржі з операцій з нерухомістю відраховують до бюджету держмито, ПДВ, податок на прибуток, відрахування від зарплати та інших операцій і надходжень. Наприклад, тільки дві біржі — Київська універсальна (КУБ) та Українська біржа «Десятинна» — сплачують за рік мита й податків близько 4 млн. гривень. Таким чином, вважають аналітики, прийняття даного проекту закону принесе зменшення надходжень до бюджету від операцій з нерухомістю — на 78% від держмита і на 40% від податків з підприємств.

Слід відзначити, що фактично все держмито, яке перераховують нотаріальні контори, іде на утримання самих контор. Необхідно відзначити і те, що більшість приватних нотаріусів не вносять до бюджету держмито під час здійснення операцій купівлі-продажу нерухомості, мотивуючи це існуючою суперечністю в законодавстві. Як наслідок — розподіл обсягів реєстрованих операцій з нерухомістю між державними і приватними нотаріусами співвідноситься як 1:4. А втрати бюджету сьогодні становлять 0,95% від обороту реєстрованих угод купівлі-продажу нерухомості.

У разі ж прийняття запропонованого проекту (при чинній нині законодавчій базі) втрати бюджету під час розподілу біржових операцій між державними і приватними нотаріусами становитимуть 78,5%.

Та не тільки зменшенням надходжень до бюджету загрожує цей проект. Аналітики вважають, що буде зруйновано вже сформовану інфраструктуру ринку нерухомості, розв'язання житлової проблеми знову відсунеться на кілька років, інвестування будівництва буде заморожено, збанкрутує більшість товарних бірж, знизиться рівень послуг на ринку нерухомості. Нотаріуси будуть не в змозі надавати клієнтам комплекс послуг, що стали вже звичними під час укладання угод: перевірка документів, проведення відкритих торгів, розрахункові кабінети, оренда комірки в банку, охорона тощо.

Найімовірніше посилиться й криміналізація цього ринку, неминуче зростуть ціни на нерухомість, втратять робочі місця понад 70 тисяч чоловік.

І останнє. Сьогодні більшість операцій з нерухомістю здійснюють малозабезпечені громадяни, які хочуть поліпшити своє матеріальне становище, обмінюючи житлову площу, яку мають, на меншу квартиру, а також ті громадяни, які вже не сподіваються отримати житло після багаторічного і безплідного чекання в списках черговиків купують квартиру на останні заощадження. Держава ж, латаючи дірки, намагається заробити на цих людях, погіршуючи кримінальну ситуацію в країні. Бо високий розмір держмита за нотаріальне посвідчення підштовхує договірні сторони до заниження вартості об'єкта нерухомості під час реєстрації угоди. Ось так.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Наукові проекти.

Як відрізняти зерно від плевел

Не окрема думка

НАУКОВА громадськість стурбована незадовільним станом та небезпечними тенденціями розвитку вітчизняної системи конкурсного фінансування наукових проектів. У відкритому листі до міністра у справах науки і технологій України академіка В. Семиноженка («Голос України» від 28 січня 1997 року) фахівці Національного комітету з питань демократизації та реформування науки в Україні запропонували свою допомогу в проведенні конкурсу проектів з державних науково-технічних програм. Натомість організатори конкурсу не відреагували на цей лист, і конкурс пройшов за вже звичним номенклатурним сценарієм. Єдиним його позитивним результатом було підтвердження дієспроможності працівників Державного центру наукової та науково-технічної експертизи.

А вкупі конкурси все ж таки ще запрограмовані на надання фінансової підтримки тільки «своїм» людям, а не на відокремлення зерен від плевел.

Йдеться, зокрема, про систематичне вилучення із відомих прототипів ефективних конкурсних систем (КС) всіх вимог, що забезпечують більш-менш об'єктивну оцінку якості проекту і наукового рівня його керівника. Відсутність цих вимог не могла не породити «героїв вітчизняної науки». Маючи широкий обсяг адміністративно-організаційних обов'язків, вони особисто ведуть дослідження «високого рівня» водночас за кількома (інколи 5—10, а то й більше) науковими проектами або темами. Тоді як згідно з нормами Європейської спільноти один науковець працює в середньому не більше 135 продуктивних годин на місяць. Отож стає зрозуміло, чому в умовах наших конкурсів завжди відсутні такі стандартні визначення, як повна чи часткова зайнятість в роботі над проектом, кількість продуктивних годин тощо.

На Всеукраїнській нараді з питань реформування науки Президент Л. Кучма справедливо зазначив, що більшість наших науковців і наукових колективів втратили здатність до об'єктивної самооцінки. Тож складніше оцінювати рівень своїх колег. Покладатися лише на експертну оцінку змісту заявки на виконання досліджень небезпечно. У таких умовах один з основних критеріїв мав бути високий науковий рейтинг авторів проекту, який засвідчує, що ними на світовому рівні вже щось зроблено. Але з умов наших конкурсів вилучено такі універсальні вимоги: проект має бути значним кроком уперед щодо досягнень сьогодення; він не мав дублювати тих досліджень і розробок, які вже виконані або виконуються; переважна частина дослідницької роботи мусить бути оригінальною; кожна неапробована методологія повинна мати належне обгрунтування. У результаті керівник проекту не зобов'язаний ясно і однозначно декларувати (шляхом посилань на свої публікації), що ним особисто зроблено в контексті досягнень світового рівня і які саме досягнення (шляхом посилань на конкретні прототипи) він вважає світовими. У такий спосіб організатори конкурсу унеможливили і оцінку якості проекту, і контроль за відповідністю результатів досліджень зобов'язанням виконавців та рівневі світових досягнень.

Організатори конкурсу відкинули як цілком неприйнятний принцип надання рівних можливостей для всіх пошукачів. У результаті декларовані критерії якості проекту і навіть кваліфіковані оцінки експертів не були визначальними, порівняно з фактом наявності «своїх» людей серед тих, хто приймає остаточне рішення. Щоб переконатися в цьому Міннауки може порівняти списки «героїв вітчизняної науки» зі списками членів робочих груп при раді Державного фонду фундаментальних досліджень і членів науково-технічних рад з державних науково-технічних програм, а також зі списками тих, хто брав участь в формуванні цих груп і рад.

Наведені факти спричинили невтішні висновки: чинну конкурсну систему створено з метою пристосування старої системи розподільчого фінансування науки до нових умов.

У зв'язку з цим ми ставимо перед міністром та іншими представниками Міннауки низку запитань.

Чи готові фахівці Міннауки прилюдно спростувати наведені факти і висновки?

Чи є зв'язок між бюрократичним присвоєнням права вирішального голосу щодо фінансування наукових проектів і бюрократичним присвоєнням власності (корупцією) у сфері економіки?

Що робить Міннауки в напрямі створення «прозорої» з точки зору наукової громадськості, конкурсної системи, і чому в проекті науково-технологічної доктрини навіть не згадується про існування цієї пекучої проблеми?

Чи можливі реформування науки й інтеграція України в систему міжнародного розподілу наукової праці без демократизації наукового середовища?

Чому головним орієнтиром Міннауки щодо демократизації наукового середовища є «створення умов для розвитку принципів демократизації та самоврядування в наукових установах», а не демократизація наукових установ?

Є й інші запитання. Проте і з цього переліку випливає, що система конкурсного фінансування науки та проект науково-технологічної доктрини потребують істотного вдосконалення.

Тому наш комітет пропонує:

порозумітися та налагодити співпрацю різних прошарків наукової спільноти, державних установ та громадських об'єднань. З метою розпочати цей процес пропонуємо організувати найближчим часом робочу зустріч представників Міннауки та комітету. У перебігу цієї зустрічі маємо окреслити коло проблем, з яких нині можлива конструктивна співпраця, та визначити її умови;

виконати силами комітету та Міннауки спільну оцінку справжнього стану чинної конкурсної системи та накреслити шляхи її вдосконалення. Як перший крок —виконати силами громадськості оцінку рівня результатів завершених проектів минулих конкурсів на тлі європейських та світових стандартів;

провести вибіркову перевірку об'єктивності визначення переможців останнього конкурсу науково-технічних програм з подальшою серією конференцій прилюдних захистів проектів там, де виникнуть сумніви щодо об'єктивності висновків робочих груп;

комітет пропонує свою співпрацю у справі створення поряд з офіційним Центром експертизи, що вже діє в структурі Міннауки, широкого громадського експертного органу для незалежної експертної оцінки проектів. Вважаємо, що незалежна від державних чинників експертиза конче необхідна для оцінки проектів, в яких присутній відомчий інтерес: безпека ядерних реакторів, літаків, нафто- і газопроводів;

комітет також пропонує свою співпрацю у справі якісного поліпшення системи конкурсного фінансування наукових досліджень і розробок, а також проекту науково-технологічної доктрини України.

За дорученням Національного комітету з питань демократизації та реформування науки в Україні це повідомлення підготували: М. Горбатюк, В. Науменко, Т. Вінцюк, Л. Шульман, О. Демченко, Л. Хорошун.

Мирослав ГОРБАТЮК,
член Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти.

Доживемо до 2001 року, ощасливимось

Цікаве спостереження

ІСТОРИЧНИЙ розвиток України в столітті, що закінчується, був насичений і підйомами, і застоями та спадами її політичного та економічного життя. Аналіз цього сторічного періоду, починаючи з кінця XIX століття, підтверджує чітку закономірність та послідовність змін економічної та політичної активності в державі. Економічні спади та підйоми повторюються через кожні 12 років і тривають, як правило, чотири роки.

Наприклад, пік економічного буму в бурхливі 90-ті роки в дореволюційній Україні припадав на 1897—1900 рр., що було зумовлено небаченим зростанням видобутку вугілля на Донбасі (більш як в 10 разів). Причому, на 1900 рік близько 94% акцій спільних акціонерних товариств належало французьким та бельгійським інвесторам.

Наступний підйом економіки в Україні спостерігався в 1909—1912 рр. і був пов'язаний з аграрною реформою Столипіна. Реформа давала право всій сільській громаді переходити на хутори і брати землю в особисту власність. Після війни 1914—1916 рр., революції 1917 року та громадянської братовбивчої війни 1918—1920 рр., в Україні почався новий підйом економічного життя в період з 1921 по 1924 рр.

Післявоєнна відбудова зруйнованої та знекровленої України почалась вже 1945 року та мала свій підйом в період з 1945 по 1948 рр. — 4-та п'ятирічка. Хрущовська політична «відлига» та економічні реформи (відміна міністерств, заснування раднаргоспів, зменшення армії, початок розв'язання житлової проблеми тощо) привели до економічного підйому в Україні в період з 1957 по 1961 рр.

Дострокове виконання 8-ї п'ятирічки призвело до підйому економіки в 1969—1972 рр. (свої житлові умови поліпшила майже п'ята частина населення), а підйом в 1981—1984 рр. пояснюється реалізацією так званої «продовольчої програми» в СРСР та приходом до влади в 1982 році реформатора, колишнього керівника КДБ — Ю. Андропова, і нарешті, деяка стабілізація економіки України в 1993—1996 рр. після її кризисної фази в 1989—1993 рр. вже відчувалася як черговий підйом.

* * *

Як видно з наведеного, кожен наступний економічний підйом у розвитку України закономірно повторювався рівно через 12 років. А що відбувалося в ці 12 років? Як правило, після 4-річного економічного підйому приходила 4-річна стабілізація, тобто сповільнено-постійний період, після чого —наростаючий спад, тобто застій економічного розвитку, також з 4-річним проміжком часу. Наприклад, така стабілізація відбувалася з 1901 по 1904 рр. — перед революцією 1905 року; з 1913 по 1916 рр. — в передвоєнний та період війни 1914 року; з 1925 по 1928 рр. — в період непу; з 1937 по 1940 рр. — період перед Великою Вітчизняною війною; з 1949 по 1952 рр. — післявоєнна відбудова економіки (в 1950 році промислове виробництво вже перевищувало рівень 1940 року на 15%); з 1961 по 1964 рр. — остання хвиля десталінізації. З 1973 по 1976 рр. спостерігалося сповільнення темпів економічного розвитку України. Стабілізація економіки в 1985—1989 рр., після її піднесення на початку 80-х років, вже було попередженням про майбутній її спад з 1989 по 1992 рр.

Наступна стабілізація, згідно з одержаною закономірністю, є прогнозуючою і повинна відбутися з 1997 по 2000 рр. включно.

Більш детальний аналіз змін у економіці України за XX століття показує, і це цілком закономірно, що в період економічних застоїв та спадів спостерігаються спалахи політичної активності громадськості. Як правило, це або початки революційних подій, наприклад, 1905 та 1917 рр., або війни — 1941 рік. Крім того, підйоми політичної активності простежуються в роки глобальних персональних змін у владних структурах. Наприклад, 1953 рік — смерть Сталіна та початок десталінізації; 1965 рік — відставка Хрущова, закінчення політичної «відлиги»; 1977 рік — початок посиленої боротьби Щербицького з дисидентським рухом в Україні; 1989 рік — «початок кінця» Горбачовської перебудови.

Якщо зробити загальні висновки, то в історії розвитку України в XX столітті чітко простежуються певні періодичні закономірності: 4-річні зміни економіки з її підйомами, спадами та періодами стабілізації та 12-річні зміни політичної активності суспільства зі своїми максимумами та мінімумами, причому ці спалахи політичної активності мають свій період в 36 років та відзначаються глобальною зміною керівної ролі владних структур.

Прогнозуючи за цими даними найближчі роки, можна зробити висновок — з 1997 по 2001 рр. варто очікувати стабілізації економіки України за підйому політичної активності народу.

Ірина БАРАНОВА,
кандидат історичних наук;
Олег ЯСТРУБОВ,
кандидат технічних наук.

Інформація про шостий випуск акцій АБ «Аллонж»

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Повна назва емітента — акціонерний банк «Аллонж».

Акціонерний банк «Аллонж» було засновано як відкрите акціонерне товариство і зареєстровано Національним банком України 29 січня 1993 року, реєстраційний № 148.

Юридична адреса: 252023, м. Київ, вул. Шота Руставелі,5.

Станом на 1 грудня 1997 зареєстрований і сплачений статутний фонд банку становить 15 000 000,00 гривень.

Предмет діяльності — здійснення кредитно-розрахункового, касового та інших видів банківського обслуговування.

Вищим органом керівництва банку є загальні збори акціонерів. Контроль за діяльністю виконавчого органу здійснює рада банку.

Голова ради банку — Теймуразян Самвел Ванікович.

Поточною діяльністю керує правління банку.

Голова правління банку — Тимченко Володимир Ілліч, вища економічна освіта, виробничий стаж — 9 років.

Головний бухгалтер — Савчук Ольга Василівна, вища економічна освіта, виробничий стаж — 17 років.

Чисельність працівників — 40 чоловік.

2. ОПИС ДІЛОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕМІТЕНТА

Основа фінансової політики АБ «Аллонж» — надійність, прибутковість і висока якість послуг, що надаються.

Мета діяльності банку — створення сприятливих умов для розвитку товарно-грошових відносин в Україні через розширення спектра банківських послуг, підтримка різних форм підприємництва і приватного бізнесу, залучення вітчизняних та іноземних інвестицій, розвиток економічних зв'язків з іншими регіонами і державами.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, виконуються. Банк проводив дії з фінансового оздоровлення, які дали вагомий ефект, про що свідчать фінансові результати.

У своїй діяльності АБ «Аллонж» керується статутом банку, законами України «Про банки і банківську діяльність» , «Про господарські товариства», «Про цінні папери та фондову біржу», нормативними актами Національного банку України і Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України, іншими законодавчими і нормативними актами України.

АБ «Аллонж» пропонує і надає комплекс банківських послуг на підставі ліцензії Національного банку України № 181 від 30 жовтня 1997 року.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю здійснює аудиторська фірма «Мульті-Аудит», м. Київ.

АБ «Аллонж» працює прибутково і не має простроченої заборгованості перед кредиторами і бюджетом.

Баланс АБ «Аллонж»
станом на 1 січня і 1 жовтня 1997 р. (грн.)

АКТИВ	01.01.97	01.10.97
1. Каса та коррахунок в НБУ	6.449,25	362.715,37
2. Кредити, надані банком	606.098,00	8.192.280,00
з них: довгострокові	28.494,00	369.780,00
короткострокові	67.604,00	7.822.500,00
міжбанківські	510.000,00	—
інші	—	—
3. Основні засоби та кап. вкладення	91.135,90	449.998,31
4. Цінні папери, куплені банком	—	1.408.648,86
5. Дебітори	32.858,71	90.078,57
6. Витрати наступних періодів	—	2.178,13
7. Відвернуті кошти за рах. прибутку	9.343,61	306.089,61
БАЛАНС	**745.885,47**	**10.811.988,85**
ПАСИВ		
1. Статутний фонд	620.000,00	8.282.200,00
2. Резервний фонд	8.328,90	114.292,45
3. Інші фонди	69.620,95	307.710,87
4. Розрах. та інші рах. клієнтів	24.274,46	505.110,90
5. Кредити, отримані від інших банків	—	1.220.000,00
6. Кредитори	5.584,11	63.995,42
7. Доходи наступних періодів	8.732,44	12.589,60
8. Прибуток	9.344,61	306.089,61
БАЛАНС	**745.885,47**	**10.811.988,85**

Звіт
про фінансові результати АБ «Аллонж»
станом на 1 січня і 1 жовтня 1997 р. (грн.)

РЕЗУЛЬТАТ	01.01.97	01.10.97
1. Фінансовий результат (прибуток)	9.343,61	306.089,61
2. Надходження від позареалізаційних операцій	—	—
3. Балансовий прибуток	9.343,61	306.089,61
4. Суми податків та інших витрат, на які збільшується прибуток	—	—
5. Суми податків та інших витрат, на які зменшується прибуток	—	—
6. Прибуток, що підлягає оподаткуванню	9.343,61	306.089,61
7. Сума податків за розрахунком	2.803,10	91.826,89
8. Прибуток, що залишається в розпорядженні банку	6.540,51	214.262,72

3. ДАНІ ПРО ШОСТИЙ ВИПУСК АКЦІЙ

Загальними зборами акціонерів АБ «Аллонж» (протокол № 31 від 1 грудня 1997 року) прийнято рішення про шостий випуск простих іменних акцій на суму 35.000.000.00 гривень. Планується випустити прості іменні акції в кількості 35.000.000 штук номіналом 1 гривня.

Серії і порядкові номери акцій: серія VI -А, номери з 000.000.001 по 35.000.000.

Форма випуску — паперова, з видачею сертифікатів акцій.

Фінансові кошти, отримані від реалізації акцій шостого випуску будуть використані для подальшого розвитку АБ «Аллонж», зміцнення його положення на ринку, збільшення обсягів банківської діяльності, забезпечення безумовного виконання економічних нормативів НБУ.

Фінансові кошти, отримані в результаті передплати, будуть розміщені в найменш ризиковані напрями діяльності АБ «Аллонж», а саме: на розширення кредитних вкладень — 15 млн. гривень, інвестиційну діяльність — 20 млн. гривень.

Прості іменні акції шостого випуску пропонуються для відкритого продажу серед юридичних і фізичних осіб України відповідно до чинного законодавства за курсовою вартістю, але не нижче номінальної вартості.

Першочергове право передплати акцій шостого випуску належить акціонерам банку.

Початок емісії — 19 грудня 1997 року.

Закінчення емісії — 19 червня 1998 року.

Реалізація акцій проводиться на підставі укладеної угоди. Перед укладанням угоди про передплату акцій юридичні та фізичні особи надають документи, передбачені чинним законодавством.

Заявлені акції купуються шляхом перерахування грошових коштів на відповідні рахунки або внесення готівки в касу банку.

Загальними зборами акціонерів можуть бути прийняті рішення: про дострокове закриття передплати за умови досягнення більш як 60 відсотків оголошеної суми; про прийняття фактично сплаченої суми на дату закінчення передплати.

При відмові від випуску тим, хто підписався на акції, повертають внесені ними кошти не пізніш як через 30 (тридцять) днів після закінчення строку передплати.

Після повної сплати акцій власнику видається тимчасове свідоцтво на сумарну номінальну вартість і кількість придбаних акцій. Після реєстрації підсумків випуску в контролюючих органах тимчасове свідоцтво обмінюється на сертифікат акцій.

Частка кожного з акціонерів АБ «Аллонж» не може перевищувати 35 відсотків статутного фонду банку.

Володіння простими іменними акціями АБ «Аллонж» шостого випуску дає їх власникам або представникам власників право на участь в управлінні банком шляхом голосування на загальних зборах акціонерів. Принцип голосування: одна проста іменна акція — один голос . Акціонери мають право одержувати інформацію про діяльність банку. На вимогу акціонера АБ «Аллонж» зобов'язаний надавати йому для ознайомлення річні баланси, звіти банку про його діяльність, протоколи зборів. Акціонер має право вийти зі складу акціонерів банку, шляхом відчуження акцій, що їм належать.

Власник акції має право на частину прибутку банку — дивіденди.

Дивіденди за простими іменними акціями шостого випуску нараховуватимуться пропорційно кількості акцій у статутному фонді банку і відповідно до терміну володіння акціями.

Дивіденди сплачуються у строки і порядку, визначені загальними зборами акціонерів банку. Акціонер має інші права, що визначені чинним законодавством України.

Усі взаємовідносини банку та акціонерів регулюються чинним законодавством України.

АБ «Аллонж» реалізує акції самостійно, без залучення фінансових посередників.

4. ДАНІ ПРО ПОПЕРЕДНІ ВИПУСКИ АКЦІЙ

Протягом першої емісії з 24 травня 1993 року по 24 листопада 1993 року було розміщено 7 000 простих іменних акцій номіналом 10 000 карбованців на суму 70 000 000 карбованців (свідоцтво про реєстрацію № 30/1/94 від 24 січня 1994 року).

Протягом другої емісії з 24 грудня 1993 року по 9 лютого 1994 року розміщено 193 000 простих іменних акцій номіналом 10 000 карбованців на суму 1 930 000 000 карбованців (свідоцтво про реєстрацію № 310/1/94 від 2 серпня 1994 року).

Протягом третьої емісії з 1 липня 1994 року по 20 вересня 1994 року розміщено 800 000 простих іменних акцій номіналом 10 000 карбованців на суму 8 000 000 000 карбованців (свідоцтво про реєстрацію № 263/1/95 від 14 липня 1995 року).

Протягом четвертої емісії з 13 січня 1996 року по 30 червня 1996 року розміщено і обміняно на акції попередніх випусків 620 000 простих іменних акцій номіналом 100 000 карбованців на суму 62 000 000 000 карбованців (свідоцтво про реєстрацію № 424/1/96 від 30 серпня 1996 року).

Прості іменні акції АБ «Аллонж» першого, другого, третього випусків розміщено серед юридичних осіб України і обмінено на акції четвертого випуску.

Протягом п'ятої емісії з 28 березня 1997 року по 28 квітня 1997 року розміщено 14 380 000 простих іменних акцій номіналом 1 гривня на суму 14 380 000 гривень (свідоцтво про реєстрацію № 762/1/97 від 2 жовтня 1997 року).

Керівні співробітники банку акціями банку не володіють.

5. ЧИННИКИ РИЗИКУ

Приймаючи рішення про купівлю акцій АБ «Аллонж», необхідно враховувати:

- зміни в законодавстві щодо діяльності комерційних банків України;
- погіршення економічного стану в країні;
- інші форс-мажорні обставини.

Акції продаються за адресою:
Україна, 252023, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 5;
телефон (044) 227-04-33.

Стипендії підвищать. Коли виплатять борги?

Освіта

Якщо кілька років тому керівники вузів скаржилися на падіння в суспільстві інтересу до знань і підвищення — до грошей, то нині ситуація дещо змінилася. Відколи ми збагнули, що між знаннями та майбутніми прибутками є прямий зв'язок.

Цього року конкурси до вузів зросли в середньому до 2,13 (торік цей показник не піднімався вище 1,73). Традиційно найбільшим попитом користувалися правничі та економічні спеціальності — там за місце під сонцем боролися близько 10 абітурієнтів.

За словами заступника міністра освіти Віктора Андрущенка, фінансові трудності змушують скорочувати обсяги державного замовлення і збільшувати кількість студентів, що навчаються за комерційними угодами. Якщо 1994 року на контрактних засадах було зараховано лише 5 відсотків студентів, то цього року цей показник сягнув за 30 відсотків.

— Вікторе Петровичу, як галузь «виживатиме» наступного року, якщо в державному бюджеті видатки на неї буде затверджено на рівні 4,3 млрд. гривень?

— Ця сума не відображає реальних потреб, її ледве вистачить на виплату зарплат та стипендій. З огляду на це наступного року доведеться додатково скоротити ще 10-15 відсотків викладацького складу —у школах, ПТУ та вузах.

Зазнає певних змін і мережа освітянських закладів. Але я б не назвав це скороченням, а швидше, реорганізацією, мета якої — припинити навчання за застарілими, безперспективними спеціальностями та усунути зайве дублювання підготовки одних і тих самих фахівців різними закладами. Але тут треба враховувати ще й ситуацію в регіонах...

Що ж стосується загальноосвітньої школи, то навантаження на вчителя дедалі зростатиме. Сьогодні середня наповнюваність класів в Україні — 23 учні, але в деяких міських школах зустрічається по 40 і більше.

У сільській школі — зовсім інша ситуація. Місцеві бюджети просто не можуть дозволити собі таку «розкіш» — утримувати школу з п'ятьма-сімома учнями й штатом з десяти працівників. Можливо, й справді краще подбати про транспорт і возити цих дітей до іншої школи, в сусіднє село? Така практика вже є і вона себе виправдала не лише з фінансової точки зору.

— А яка нині ситуація з виплатою зарплат та студентських стипендій?

— У вересні ми погасили торішні борги у заробітній платі викладачам десь на рівні 43-44 відсотків. На жаль, і в закладах, які фінансуються з державного бюджету, вже сформувалася поточна заборгованість —близько місяця. Стипендію виплачено по вересень включно, залишився двомісячний борг з 1996 року.

Можливо, трохи оптимізму студентській братії додасть те, що в листопаді уряд прийняв кілька постанов щодо соціального захисту студентів.

Згідно з цими документами, середній бал стипендіата знизився з 4,5 до 4 балів, а розмір стипендії має становити не менш як 60 відсотків від посадового окладу викладача-стажиста (тобто вже не 15 гривень, а 40—50).

Реалізувати ці положення освітянське відомство планує вже наступного року. Але є ще один сюрприз, який вже сьогодні значно поліпшить настрій студента: уряд скасував платню за складання заборгованості. Кабінет міністрів має також намір зберегти учням та студентам пільги на проїзд у міському та міжміському транспорті, а також виділити близько 30 мільйонів гривень на молодіжне житлове будівництво.

Ще одна цікава новина: Міністерство освіти розробляє комплексну програму «Гуртожиток», покликану перетворити безправного й безвідповідального мешканця однойменного житлового (але іноді зовсім не пристосованого для життя) приміщення в його дбайливого і повноправного господаря. Відносини між студентом та адміністрацією гуртожитку регламентуватиме угода, в якій буде чітко визначено взаємні права та обов'язки сторін. Звісно, доведеться переглянути й розмір платні за гуртожиток.

Ганна РОМАНЦОВА.

І на цвинтарі неспокійненько...

Про сумне

Тема смерті — не з приємних. Її завжди хочеться обминути. Та рано чи пізно доводиться звертатися до ритуальної служби з неприємними запитаннями: як поховати людину? Скільки це коштує? З цього приводу журналіст Г. Порфир'єва взяла інтерв'ю у начальника Миколаївського міського комбінату комунальних підприємств В. Спеца.

—Вікторе Павловичу, від чого нині найчастіше вмирають?

—Якщо у недалекому минулому найбільший відсоток смертності становили люди похилого віку, то тепер картина істотно змінилася. На першому місці — молоді люди віл 30-35 років. Це жертви криміналу, наркоманії та СНІДу. Трохи менший відсоток становлять померлі від серцево-судинних захворювань і ще менший — ті, кого скосили онкологічні пухлини.

—Чи правда, що осінньо-весняні місяці найурожайніші на смерть?

—Не тільки. Взимку траплялося й по 32 похорони за день. Це — коли лютує ожеледиця, або починається різке коливання погоди. А влітку полегшення: інколи в день 2-3 похорони.

—Вікторе Павловичу, як у наш сутужний час ховають одиноких і бомжів: у домовинах, чи більш демократичніше?

—Ховають тільки у домовинах. І багатих, і бідних. Без гробу мерця суворо заборонено перевозити у катафалку. Одиноких, бомжів, постояльців інтернатів і будинків престарілих ховають за рахунок міського бюджету. Мінімальна ціна такого похорону — 150 гривень.

—А максимальна?

—Я назву точні, декларовані ціни. Вартість домовини — від 65 до 100 гривень, вінка — від 7,50 до 9 гривень, похоронного оркестру — 55 гривень, катафалка (залежно від відстані) — від 35 до 42 гривень, громадянської панахиди — 10 гривень 70 копійок, таблички — 13 гривень 63 копійки, траурної стрічки з текстом — близько двох гривень. Викопати могилу коштує 40 гривень з копійками. Взимку тариф збільшується на 2-3 гривні.

—У вашої фірми є три конкуренти з приватного бізнесу. Там ціни нижчі?

—Ні, вищі. Хоча катафалки (їх у нас вісімнадцять) вони орендують у нас.

—Ви, мабуть, знаєте, що на цвинтарях панує вандалізм — злодії знімають на продаж дорогі мармурові плити, металеві таблички...

—Так. І наші працівники, і міліція не раз хапали за руку цвинтарних вандалів. Та й нині в Ленінському райвідділі міліції в роботі чергова карна справа. Уже два роки на охорону цвинтарів не виділяється з бюджету грошей, тому й не дивно, що безсовісні люди стали красти навіть у мертвих. Наша служба впорядковує території кладовищ, щодня на цвинтарях працюють дванадцять прибиральниць, а дві автомашини-вантажівки вивозять на смітники опале листя, старі вінки, усілякий цвинтарний мотлох. Роботи вистачає.

—Кажуть, гробокопач — найпрестижніша нині професія?

—Це недалеко від істини. Раніше ями копали п'яниці, «синяки», як їх звуть у народі. У нас тепер працюють вісім землекопів, плинності кадрів немає. Серед них є люди з вищою освітою. Двох, на яких надійшли скарги за вимагання з клієнтів грошей, відразу звільнили...

—Вікторе Павловичу, є інформація, що на центральній алеї мішківського цвинтаря є так звані фальшиві могили. Це заможні люди вже подбали про своє майбутнє у престижному місці?

—У почесному секторі ховаємо лише з дозволу міськради. Як правило, почесних громадян, Героїв Радянського Союзу (торік їх поховано четверо), людей заслужених. Про так звані вже куплені місця і фіктивні могили чую вперше. І обіцяю обов'язково розібратися...

Миколаїв.

Парадокси медицини

У час «грипозної» епідемії вакцина нам не допоможе.

Тому що купити її зможе не кожен

Грип — хвороба давня, вона відома ще з часів Гіппократа. На початку XX століття знаменита «іспанка» забрала життя 20 млн. чоловік — це більше, ніж загинуло під час першої світової війни.

У 1996—1997 рр. спалахи епідемії грипу МОЗ фіксував у 7 з 10 великих міст України. До речі, у столиці перевищення епідеміологічних порогів захворюваності на грип не спостерігалося.

Втім, і киянам у чеканні зими не завадило б запастися аспірином, ромашкою та носовичками, а місцевим вірусологічним лабораторіям — грошима. Останнім, за скромними припущеннями МОЗ, на сезон 1997—1998 рр. для дослідження вірусу грипу потрібно майже 183 тисячі гривень. Гроші невеликі, але, як завжди, для нас нереальні.

На Заході проблема боротьби з грипом вирішується набагато простіше: широко використовуються щорічні щеплення проти вірусу. Вакцинацію рекомендовано дорослим та дітям з шестимісячного віку, людям з високим ризиком ускладнень та летального кінця, особам, які контактують з «групою ризику» (медпрацівникам, учителям, працівникам дитячих закладів).

Шанси «підхопити грип» з віком збільшуються. Тому, скажімо, у Франції всім людям старшим 65, щеплення роблять безкоштовно.

На жаль, такий ефективний спосіб захисту від хвороби навряд чи найближчим часом набуватиме широкого розповсюдження в Україні. У нас вакцини проти грипу не виробляються, а ті, що привозять (скажімо, французької фірми «Пастер Мер'є Коннот»), в аптеці коштують щонайменше 12 доларів США за упаковку. Цієї дози вистачить рівно на рік. Якщо пацієнт бажає ввести ліки не у звичайній поліклініці, а в «крутій», там йому із задоволенням продадуть препарат і «прищеплять» за 20 доларів. Погодьтеся, досить дорого...

Представники іноземних фармацевтичних компаній стверджують, що це все-таки дешевше, ніж витрачатися на ліки та... поховання (бувають і такі «ускладнення»). Та й оплата лікарняних влетить державі в копійчину!

Тож сьогодні Україна стоїть перед вибором: або дешево та сердито, або дорого, але ефективно.

Олена АБРАМОВА.

Наші сейфи не гірші, ніж у Швейцарії

Спонсор лотереї «ГУ»

Одного разу випадково став свідком цікавої розмови між керівником доволі відомої у Києві фірми і «зіркою» зарубіжної естради. Ділова жінка жалілася співачці, що її офіс зухвало пограбували, п'ять тисяч готівкою зникли разом із сейфом, в якому вони лежали. Співачка поспівчувала у досить дивний спосіб: «Чому ж ви, люба, не скористалися послугами банку?» Перевірити, чи, бува, ми не стали Швейцарією, я вирішив у філіалі приватного комерційного банку «Правекс», який очолює Анелія ПАВЛОВСЬКА.

— Анеліє Броніславівно, чи можна все-таки порівнювати цей вид послуг з тими, що надають на Заході?

— Цілком. Адже сейфи фінської фірми «Касіо» стоять у багатьох скандинавських країнах і за надійністю та зручністю, за відгуками клієнтів, не поступаються кращим світовим зразкам.

— А чим ваші послуги відрізняються від аналогічних послуг інших комерційних банків? Адже депозитне сховище вже не є чимось надзвичайним...

— Авжеж, от і нашому вже виповнилося п'ять років. І, судячи з відгуків наших клієнтів, серед яких бізнесмени з усіх куточків України, популярні «зірки» естради, народні депутати, урядовці, пересічні громадяни, ми задовольняємо будь-які вимоги щодо зберігання цінностей, конфіденційності, тарифів за оренду сейфів. Утім, усе це обумовлюється рамками договору між нами і клієнтом, як і в інших банківських установах. Проте деінде мінімальний термін оренди сейфу — два тижні, а в нас можна орендувати сейф на один день. Мабуть, неабияке значення мають і пом'якшені тарифи.

— Уявімо, я хочу орендувати сейф на місяць. Що маю робити?

— Внести заставу $ 130. Одразу скажу, що по закінченні терміну договору заставу повертаємо. Плата за користування сейфом протягом місяця вам обійдеться не більш як $ 30. Якщо, звісно, не станеться чогось непередбачуваного.

— Даруйте, але сталося. З незалежних від мене причин я вчасно не прийшов продовжити термін договору. Що ви робитимете?

— По закінченні терміну договору, в якому, до речі, враховано і низку непередбачуваних обставин, в тому числі найтрагічніших, ми чекатимемо на ваш прихід упродовж семи днів. Якщо ви все-таки не з'являєтеся, пишемо вам листа з наміром довідатися про причини вашої відсутності — на це маємо 30 днів. Якщо, зрештою, не одержимо жодних відомостей від вас або від ваших рідних та близьких (скажімо, спадкоємців), тоді викликаємо представників фірми «Касіо» та головного офісу банку «Правекс» — і відкриваємо сейф. Але тільки для того, щоб перекласти цінності в інше сховище для утримання їх на позабалансовому рахунку. Зберігаємо їх півроку, як передбачено умовами договору.

— Виходить, що оренда сейфу на рік гарантує зберігання цінностей на рік і сім місяців? А якщо через чотири місяці раптом з'являється спадкоємець?

— Вираховуємо 0,2 відсотка пені від загальної суми договору, наші видатки на цей термін зберігання і віддаємо нотаріально затверджену спадщину.

— Анеліє Броніславівно, вам не здається, що ці умови вельми спокусливі для осіб, які перебувають під слідством і збираються сісти на казенний харч?

— Справді, декотрі вже цікавилися, чи можна орендувати сейф терміном на два роки і більше. Казали: відчуваю, що не з'являтимуся за цінностями. На це ми відповідали: якщо відчуваєте, напишіть доручення на когось із близьких, але умови договору між банком і клієнтом залишаються незмінними.

— Зізнайтеся, є клієнти, чиї сейфи було відімкнено через нез'явлення?

— Є. Серйозний клієнт з Дніпропетровська. Чекаємо.

— І останнє. Чи можуть скористатися сейфами юридичні особи за безготівковий розрахунок? Якщо можуть, то які тарифи за оренду?

— Звісно, можуть. А тарифи такі самі, як і для громадян. Тож ми завжди чекаємо бажаючих за адресою: Київ, провулок Попова, 2.

Сергій ВЛАД.

Хроніка. Факти. Події

● Вашингтон

То роззброюватися чи ні?

Президент США хотів би в майбутньому зустрітися з президентом Росії, щоб «завершити договірний процес СНО-3 в міру того, як ми продовжуємо радикально зменшувати ядерну загрозу». Про це Білл Клінтон заявив в інтерв'ю «Нью-Йорк таймс», яке присвячено завданням на три останні роки його перебування в Білому домі. Глава американської адміністрації також висловив бажання дізнатися ще перебуваючи на своєму посту, «чи ратифікує Росія Договір СНО-2».

● Багдад

Таємниці президентських палаців

Країна не погодиться з можливою вимогою глави спецкомісії ООН з роззброєння Іраку Річарда Батлера щодо проведення інспекції президентських палаців. Як заявив віце-президент Іраку Таха Ясін Рамадан, «вимогу Батлера про допуск інспекторів на президентські об'єкти буде відкинуто». Заява іракського керівництва прозвучала напередодні візиту глави спецкомісії ООН до Багдада, який заплановано на 12 грудня.

● Мадрид

Ліві зберігають стабільність

Обранням керівних органів у Муніципальному палаці конгресів іспанської столиці завершилася п'ята Федеральна асамблея коаліції «Об'єднані ліві». Втретє її генеральним координатором став Хуліо Ангіта Гонсалес. На його підтримку висловилися понад 82 відсотки делегатів.

● Тель-Авів

Приватизація держсектора: за і проти

Ізраїльські профспілки вчора оголосили про завершення страйку 700 тисяч робітників і службовців держсектора, що тривав п'ять днів і практично паралізував країну. За словами керівників профспілки, уряд зобов'язався виконати основні вимоги страйкарів про збереження на попередньому рівні пенсій і врахування інтересів трудових колективів при приватизації держпідприємств. Під час страйку, що проводився на заклик Загальної федерації праці Ізраїлю, зупинилися промислові підприємства, морські порти, залізниці, міжнародний аеропорт.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Естонський бриг підходить до причалів ЄС

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ у Люксембурзі буде названо країни, з якими розпочнуть переговори про вступ до Європейського союзу. Серед шести вже рекомендованих Європейською комісією кандидатів — Естонія. Вона має всі підстави сподіватися на позитивне рішення: в цьому переконалися й українські журналісти, які відвідали цю невеличку балтійську державу.

1. «Право» не знати державної мови тут не проходить

Звичайно, можна було здогадуватися, що колись «братня радянська республіка» Естонія значно відрізняється нині від, скажімо, України чи Казахстану — власне, у межах дозволеного вона відрізнялася й раніше. Але реальність перевершила здогади: ми потрапили у стовідсотково європейську країну без жодних натяків на п'ятдесятирічне радянське минуле.

Та деяка спадщина залишилася. Можливо, не варто, розповідаючи про сучасну Естонію, розпочинати з цього, але ми, на жаль, досі перебуваємо у російському інформаційному просторі й раз по раз чуємо про «утиски російськомовного населення». І чутимемо ще довго, адже Таллінн послідовно проводить політику на створення міцної національної держави й на збереження естонської мови, а саме це Москва частенько називає «дискримінацією».

Ситуація відома: громадянство Естонії автоматично надано тим, хто мав його до 1940 року (або нащадкам цих людей), тобто до окупації країни Радянським Союзом. Інші повинні громадянства добиватися, а серед вимог: проживання в державі щонайменше 5 років і складання іспиту на знання естонської мови. Саме останнє часто виявляється не під силу росіянам, які осіли в Естонії протягом останніх 50 років. Нам, українцям, зрозуміти таку ситуацію дуже легко — чи багато є росіян, які, живучи в Україні десятиліттями, спромоглися вивчити «братню» українську? Не таємниця, що за часів СРСР представники «старшого брата» не обтяжували себе знаннями мов «молодших», скрізь користуючись «великим и могучим». В Естонії це вилазить їм боком. До речі, до 40-го року росіян тут було менше 10 відсотків, та й то переважно колишні білогвардійці, які після приходу Червоної Армії поїхали хто на Захід, а хто на Схід, тобто до Сибіру. Отож нинішні 500 тисяч росіян (третина населення) —це, як правило, радянські мігранти або їхні нащадки.

Президент Естонії Леннарт Мері

Тепер вони у більшості не мають естонського громадянства, а тому позбавлені можливості обирати і бути обраними до Рійгікогу — парламенту Естонії. Але щойно зчинився новий галас: Рійгікогу ухвалив поправку до закону про громадянство, згідно з якою і до місцевих органів самоврядування можуть бути обрані лише люди, що володіють естонською мовою. А ще трохи раніше було вирішено, що до 2007 року російські школи (яких нині чимало) мають перейти на естонську мову викладання. Разом з тим, скаржилися росіяни, інколи існує упереджене ставлення до них під час складання мовного іспиту. Тож московські політики та газети мають про що писати і говорити, апелюючи до різних міжнародних інстанцій.

Втім, представники тих інстанцій бували в Естонії неодноразово і заявляли: порушення прав російськомовного населення тут немає. До речі, під час перебування в Естонії українські журналісти зверталися до естонців російською і жодного разу не зустрічалися з ворожим ставленням чи небажанням співрозмовників нею розмовляти. Щоправда, усі вибачалися: за п'ять років трохи забули...

Але «утиски російськомовного населення» залишаються головним антиестонським аргументом Росії. До того ж, досі між двома державами не владнано питань кордону. «Договір про кордон уже готовий, і підписати його можна хоч сьогодні, — переконаний прем'єр-міністр Естонії Март Сійманн. — Та російська сторона вишукує причини, аби відсунути рішення...» Причини ті, до речі, роз'яснював мені один таллінський журналіст (з російськомовної газети). Нинішня ситуація на російсько-естонському кордоні, переконаний він, якнайліпше сприяє контрабанді, і хтось робить на ній величезні гроші. Мало того, той «хтось» має своїх людей на самій верхівці російської влади, отож і просить: позволікайте, хлопці, ще трохи. Хлопці зволікають, грошики течуть...

Ще одна деталь: нинішній російсько-естонський кордон та той, що був до 40-го року — трохи різні речі на користь Росії. Після поновлення незалежності Естонія спробувала було висувати територіальні претензії, але потім постав вибір: або інтеграція до європейських структур (які вимагають чіткості у питаннях кордону), або малоперспективна територіальна вовтузня з великим сусідом. У Таллінні вибрали перше, і тепер, навіть незважаючи на відсутність, поки що, договору з Росією, з боку Європи претензій до Естонії немає. Підтвердження тому — рекомендація Єврокомісії щодо початку переговорів з ЄС.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

(Далі буде).

Світлана ЧАЛА, «Голос України» (з Кишинева)

«Вартість» молдовського депутата оцінить Конституційний суд

НА УКАЗ Президента Молдови про дату нових парламентських виборів (вони відбудуться 22 березня) народні депутати відповіли постановою, що викликала, як то кажуть, адекватну реакцію місцевих ЗМІ.

І не лише. Двоє високопоставлених парламентаріїв —голова Комісії з прав людини Володимир Солонар та лідер руху "За демократичну і процвітаючу Молдову" Думитру Дьяков — подали до Конституційного суду позов на колег, що забезпечили себе всілякими пільгами до кінця життя. Приводом став документ під інтригуючою назвою «Про внесення змін і доповнень до закону про статус депутата», що набрав чинності минулого тижня. Прийнявши цю постанову, парламентарії збільшили собі щомісячні виплати вдвічі. При окладі у 200 леїв (зарплата середнього інтелігента) рядовий депутат тепер одержує 1600 леїв щомісяця завдяки різного роду надбавкам, зокрема і за «секретність». Депутатська винагорода, що проходить особливим рядком у постанові, становить 25 мінімальних окладів, матеріальна допомога — 6, «за особливі заслуги», що, як з'ясувалося, є у кожного, платять менше — лише половину фіксованого мінімуму.

Під завісу своєї діяльності депутатський корпус поспішив потурбуватися й про власну пенсію, а також про житло в столиці. Якщо представникам малого бізнесу, про допомогу яким безрезультатно говорять впродовж чотирьох років, годі й сподіватися на державну підтримку, то парламентарії одержали право на стотисячний (у молдовських леях) кредит Національного банку з виплатою протягом 15 років (курс долара в Кишиневі щодо лея — 1 : 4,7). Народні обранці встановили собі пенсії в розмірі 75 відсотків від загальної суми щомісячних виплат діючих депутатів. Отже, якщо наступний склад парламенту поставиться до себе ще більш прихильно, його увага автоматично пошириться і на колишніх депутатів.

Коментар

Тур третій і... не останній?

У неділю в Сербії відбувся черговий, третій, раунд президентських виборів. Очевидно — не останній, хоча з Белграда й повідомляють про впевнене лідерство кандидата від правлячої Соціалістичної партії Сербії (СПС) Милана Милутиновича.

За даними на середину вчорашнього дня, Милутинович набрав 43 відсотки голосів, тоді як за його головного опонента, лідера націоналістичної Сербської радикальної партії (СРП) Воїслава Шешеля (якого ще називають «сербським Жириновським»), проголосували 35 відсотків виборців. Але для цілковитої перемоги вже у першому турі виборів кандидатові потрібна була підтримка щонайменше половини виборців, які взяли участь у голосуванні. Отже, попереду — ще один «сербський двобій».

Несподіванка? До певної міри — так. Адже у жовтні, під час другого туру виборів, Шешель переміг-таки опонента-соціаліста Зорана Лілича, і лише низька активність виборців не дозволила йому зайняти президентське крісло. Та й, згідно з соцопитуваннями, напередодні 7 грудня фаворитом був саме цей войовничий радикал. Але, схоже, самі серби ще до кінця не визначилися, кому вони більше симпатизують: соціалістам чи націоналістам.

Хоч би як там було, а суперники помінялися місцями: тепер фаворитом є соціаліст Милутинович. Нині він перебуває на посаді міністра закордонних справ Союзної Республіки Югославія (до складу якої входить, крім Сербії, ще й Чорногорія). У світі він відомий як один із головних творців «дейтонського миру» 1995 року. В Югославії зарекомендував себе «слухняним соратником» Слободана Милошевича, завжди готовим утілювати в життя ідеї свого шефа. 19 грудня йому виповнюється 55 років, за освітою Милутинович — юрист. За часів правління Йосипа Броз Тито курирував освіту й науку і, за свідченнями очевидців, досить активно боровся з інтелігентами-дисидентами.

Анатолій МАРЧЕНКО.

Хусейнові не до Тегерана

СЬОГОДНІ в Тегерані починається нарада глав держав і урядів країн—членів Організації Ісламська конференція (ОІК). У ній візьмуть участь урядові делегації з 54 країн ісламського світу.

Схваленням усіх проектів резолюцій майбутнього саміту ОІК завершилася напередодні нарада міністрів закордонних справ ісламських країн. Жоден з них не було відхилено: проект резолюції з палестинської проблеми викликав одностайне схвалення. Аналогічний документ щодо територіальної цілісності Іраку було прийнято з поправками, без згадування будь-яких конкретних країн, унаслідок чого представники Туреччини заперечень не висловили. Проект резолюції щодо Афганістану готувався спільно делегаціями Ірану й Пакистану. Він передбачає ембарго на поставки зброї афганським угрупованням. У разі схвалення документи увійдуть до підсумкової декларації восьмої зустрічі у верхах ОІК.

На майбутньому саміті також обговорюватиметься можливість розвитку військового співробітництва між державами ісламського світу. Особливо гостриим передбачається обговорення проблеми «мусульманського штрейкбрехерства» у зв'язку з налагодженням деякими країнами ісламського співтовариства військових зв'язків з Ізраїлем.

Президент Іраку Саддам Хусейн не візьме участі у зустрічі в іранській столиці. Ситуація з експертами ООН знову загострилася й ірако-американська криза може повторитися. Делегацію Іраку очолюватиме віце-президент цієї країни Таха Ясін Рамадан. До цього часу залишається під запитанням участь у Тегеранському саміті ОІК іншої ключової фігури арабського світу — єгипетського президента Хосні Мубарака. Як почесні гості до Тегерану прибудуть представники більш як 20 міжнародних організацій, а саме Генеральний секретар ООН Кофі Аннан. У тегеранській зустрічі візьмуть участь і представники країн СНД — президент Таджикистану Емомалі Рахмонов та президент Туркменистану Сапармурат Ніязов.

Зростаюча роль мусульманського співтовариства у міжнародних справах набуває особливої ваги в умовах формування багатополярного світу на підставі рівноправного партнерства між різними країнами. Україна прагне до взаємодії й співробітництва з мусульманськими країнами. До Тегерана вилетіла делегація на чолі з заступником міністра закордонних справ України Костянтином Грищенком.

Юристи! Це заслуговує на вашу увагу

Книжки, які мають бути на кожному робочому столі:

Передплата

ВІСНИК КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ — офіційне видання єдиного органу конституційної юрисдикції

Передплатний індекс 40842

Щотижнева газета **"ЮРИДИЧНИЙ ВІСНИК УКРАЇНИ"** — про життя та навколишній світ очима юристів

Передплатний індекс 33787

БЮЛЕТЕНЬ ЗАКОНОДАВСТВА І ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ УКРАЇНИ — професійне академічне видання

Передплатний індекс 74052

Коментарі

Науково-практичний коментар Кримінально-процесуального кодексу України. — 1997 р., 640 стор., 16,00 грн.

Коментар судової практики в кримінальних справах. — 1996 р., 176 стор., 4,50 грн.

Антинаркотичне законодавство України. Історія, теорія, коментар. — 1997 р., 352 стор., 8,00 грн.

Комментарий правил возмещения вреда. — 1996 р., 192 стор., 4,00 грн.

Кодекси України (сімнадцять чинних кодексів України) в трьох книгах. — 1997 р., 1200 стор., 30 грн.

Кодекс законів про працю з постатейним матеріалом. — 1997 р., 1100 стор., 13 грн.

Матеріали судової практики

Практика судів України в кримінальних справах. — 1993 р., 352 стор., 2,00 грн.

Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних та цивільних справах. — 1995 р., 480 стор., 3,00 грн.

Судебные приговоры. Практика Верховного Суда Украины. — 1995 р., 224 стор., 2,00 грн.

Практика судів України в кримінальних справах (1993—1995 рр.). — 1996 р., 336 стор., 4,50 грн.

Збірники нормативних актів

Україна в міжнародно-правових відносинах:

Книга I. Боротьба із злочинністю та взаємна правова допомога. — 1993 р., 1200 стор., 10 грн.

Книга II. Правова охорона культурних цінностей. — 1997 р., 850 стор., 10 грн.

Аграрне законодавство України (випуск 1). — 1996 р., 304 стор., 5,50 грн.

Аграрне законодавство України (випуск 2) та законодавство про земельні ділянки. — 1997 р., 268 стор., 5,50 грн.

Законодавство України про адміністративну відповідальність. Адміністративний кодекс та матеріали адміністративної практики. — 1997 р., 284 стор., 5,50 грн.

Законодавство України про шлюб, сім'ю та молодь. — 1997 р., 284 стор., 5,50 грн.

Науково-практична література

Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. — 1995 р., 208 стор., 3,00 грн.

Кваліфікація автотранспортних злочинів. — 1996 р., 80 стор., 2,50 грн.

Преступления против собственности и смежные с ними преступления. — 1996 р., 240 стор., 3,50 грн.

Складання процесуальних актів у кримінальних справах. — 1996 р., 256 стор., 4,00 грн.

Правовий режим оподаткування в Україні. — 1997 р., 178 стор., 4,00 грн.

Довідкова література

Словник юридичних термінів (російсько-український). — 1993 р., 240 стор., 4,00 грн.

Іноземні інвестиції в Україні. Довідник з правових питань. — 1997 р., 416 стор., 7,50 грн.

Людина і праця. Довідник з правових питань. — 1997 р., 334 стор., 7,00 грн.

З питань придбання звертатися за адресами:

м. Київ, вул. Хрещатик, 2, Український Дім (роздріб), 252001, м. Київ-1, Головпоштамт, а/с 546 (на замовлення), 252057 м. Київ, вул. Довженка 16, готель "Ніка" 6-й пов. (оптом). Факс (044) 446-74-83, тел. (044) 446-44-16.

Р/р 001467438 в АТ "Креді Ліоне Україна" у м. Києві, МФО 300379, ЗКПО 21667576.

Надсилаємо літературу накладною оплатою.

Спільне українсько-французьке підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю **«Брассері Ліоннез»**, зареєстроване держадміністрацією Старокиївського району м. Києва 30 листопада 1995 р., свідоцтво № 23733521, ідентифікаційний код 23733521 на підставі протоколу Загальних зборів спільного українсько-французького підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Брассері Ліоннез» № 4 від 16 вересня 1997 року

повідомляє

про зменшення статутного фонду спільного українсько-французького підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Брассері Ліоннез».

При наявності з боку кредиторів спільного українсько-французького підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Брассері Ліоннез» Загальні збори спільного українсько-французького підприємства у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Брассері Ліоннез» приймають претензії протягом місяця за адресою: м. Київ-1, вул. Хрещатик, 15/2.

Арбітражний суд Чернівецької області порушив справи про банкрутство:

— будівельно-виробничої асоціації «Милосердя» (Чернівецька область, м. Сторожинець, вул. Клинівська, 20/а, р/р 468789 в АК АПБ «Україна» м. Сторожинець, МФО 356044) — справа № 4-127-137/б;

— спільного україно-німецького підприємства «Гуніволм» (Чернівецька область, Кіцманський район, смт Лужани, р/р 604504 в АК АПБ "Україна" м. Кіцмань, МФО 356033) — справа № 4-122-123/б;

— приватного навчально-виробничого малого підприємства «Універсал» (Чернівецька область, м. Кіцмань, вул. Марковського, 3, р/р 468203 в АК АПБ «Україна» м. Кіцмань, МФО 356033) — справа № 4-131-151/б.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва за позовом ДПА у Радянському р-ні м. Києва порушив справи про банкрутство:

1. ТОВ «Надія і К», справа № 18/90, юридична адреса: м. Київ, вул. Грушевського, 28, кв. 2; р/р 44671806 у Дніпровській філії КБ «Приватбанк», МФО 321842.
2. ПП «Алмаз», справа № 18/89, юридична адреса: м. Київ, вул. Салютна, 14; р/р 3644923 у АБ «Інко» МФО 322841.
3. МП «Поиск», справа № 17/378, юридична адреса: м. Київ, пр. Перемоги, 14, кв. 135; р/р 1468260 в «Укрінбанку», МФО 322993.
4. ТОВ «ЮЗЛ-ЛТД», справа № 17/377, юридична адреса: м. Київ, вул. Героїв Дніпра, 1, кв. 65; р/р в АБ «Синтез», МФО 322711.
5. ТОВ «Кіт», справа № 8/311, юридична адреса: м. Київ, вул. Гоголівська, 9б, кв. 30; р/р 100467120 в ОПЕРУ "Укрексімбанку», в/р 5102071108 в "Укрексімбанку", МФО 322313.
6. ПП «Голден», справа № 8/310, юридична адреса: м. Київ, вул. Е. Потьє, 14а; р/р 2644203 та 3644203 в АКБ «Легбанк», МФО 300056.
7. ТОВ «Движение», справа № 5/331б, юридична адреса: м. Київ, вул. Туполєва, 22д; р/р 010130403 в Радянському відділенні УСБ, МФО 322238.
8. ПП «Перспектива», справа № 5/332б, юридична адреса: м. Київ, вул. Овруцька, 28б; р/р 4681526 в «Брокбізнесбанку», МФО 320586.

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва, протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Технолог» Лтд ліквідується. Юридична адреса: м. Київ, вул. Ярославів Вал, 21 Б.

Претензії приймають протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

У номер

● *Тернопіль*

Учителі страйкують. А що роблять учні?

На Тернопільщині щодень дедалі більше освітянських колективів підключається до безстрокових страйків. У восьми районах області вже не працюють майже 5 тисяч учителів з 258 шкіл, поза навчанням залишилося більш як 40 тисяч учнів. Найдовше триває акція протесту проти невиплати зарплати серед освітян Чортківського, Лановецького та Борщівського районів.

Як заявила прес-служба облдержадміністрації, уряд свідомо недодає Тернопільщині субсидій, щоб підірвати авторитет місцевої влади, дискредитувати її в очах виборців. Тернопільщина виконала завдання з мобілізації коштів до бюджету за десять місяців за всіма показниками, а запланованих дотацій з державного бюджету в область не направлено.

● *Донецьк*

«Нічийна» ковбаса — бідному дарунок

Несподівану можливість придбати варену ковбасу за ностальгійною ціною — 2 гривні 20 копійок — отримали малозабезпечені мешканці Ворошиловського району Донецька. Ні, це не передвиборний трюк якогось кандидата в народні депутати, а ... результат роботи обласного управління Служби безпеки. Співробітники відділу з боротьби з організованою злочинністю цього управління спільно з митним комітетом затримали і конфіскували велику партію угорської ковбаси. Ані документів, ні господаря на товар не виявилося. Після перевірки всі 23 тонни продукції відправлено в торговельну мережу, а кошти від реалізації акумулюватимуться на спеціальному рахунку.

Працівники Міністерства транспорту України і Державного департаменту автомобільного транспорту глибоко сумують з приводу смерті колишнього заступника міністра автомобільного транспорту Української РСР

ТРОШИНА Миколи Андрійовича

і висловлюють щире співчуття рідним і близьким покійного.

На 80-му році життя від нас пішла талановита людина, заслужений працівник транспорту, учасник бойових дій у роки Великої Вітчизняної війни.

У серцях усіх, хто знав Миколу Андрійовича, назавжди залишиться добра і світла пам'ять про нього.

Колегія Міністерства транспорту України.

Фракція Соціалістичної і Селянської партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України Чапюку Ростиславу Степановичу в зв'язку зі смертю матері —

Ольги Іванівни.

Свято на аграрній вулиці

Вітшування

У Чорнобаївському районі віншували працівників села. Відновили забуту вже традицію привселюдно вшановувати важку хліборобську працю Українська аграрна біржа спільно з газетою «Сільські вісті». Саме вони стали організаторами Всеукраїнського огляду-конкурсу для трудівників агропромислового комплексу «Кращий за професією». Започаткований у районах, областях, він триватиме до березня і закінчиться у столиці зльотом переможців.

156 працівників АПК Чорнобаївщини організатори відзначили цінними подарунками. Дарма, що на полях Черкащини, попри зусилля аграрників, змушених і надалі орати без трактора і доїти без електроенергії, зібрано не всі цукрові буряки та кукурудзу. Не вина в цьому людей.

Нинішнього року область виробила 1 мільйон 700 тисяч тонн зерна, а більшість господарств, незважаючи на непоганий врожай, ходять у банкрутах — як не згадати тут про відсутність послідовної політики в АПК.

За словами Героя Соціалістичної Праці, заслуженого працівника сільського господарства, голови спілки колективних власників «Міжгір'я» Луки Іванищенка, на державному рівні від людей у куфайках і кирзових чоботях відсахнулися. Нікому не було до села діла. Тож приємно, що в такий нелегкий час біржа і газета відшукали можливість вшанувати людей від землі.

Є надія: про село й надалі не забуватимуть. Голова біржового комітету УАБ Богдан Губський запевнив: такі акції проводитимуться щороку.

Іван ЛАЗНЮК.

Черкаська область.

На знімках: цінні подарунки працівникам агропромислового комплексу від Української аграрної біржі вручає голова біржового комітету УАБ Богдан Губський; Герой Соціалістичної Праці, заслужений працівник сільського господарства, голова спілки колективних власників «Міжгір'я» Лука Іванищенко.

Фото автора.

Провінція

ЗАМКНУЛО...

У Вінниці по вулиці Київській через несправність одного з електротрансформаторів у значній частині будинків вийшли з ладу всі електроприлади. Сталося це відразу після чергового «затемнення», що їх влаштовують для вінничан енергетики двічі на день: зранку — на дві години, ввечері — на півтори. Мешканці згаданої вулиці терпляче чекали, коли ж нарешті з'явиться світло. А воно як блиснуло!..

Розгніваний люд висипав на вулицю і перекрив рух транспорту. Ремонтну бригаду електриків до горе-трансформатора не допустили доти, доки не прийшло керівництво ДАЕК «Вінницяобленерго». Головний інженер компанії Володимир Петров так прокоментував ситуацію:

— Поки що не можу назвати конкретної причини раптового підвищення напруги в мережі. Згоден, що саме з нашої вини потерпіли споживачі. Звісно, ми будемо змушені відшкодовувати завдані їм збитки. Однак, складаючи акти обстеження, враховуватимемо й порушення правил безпеки: чимало городян використовують саморобні «електрожучки» для лічильників. Заодно енергетики зможуть конкретно з'ясувати, хто і скільки їм заборгував. Адже заборгованість за спожиту енергію нині становить близько 20 тисяч гривень.

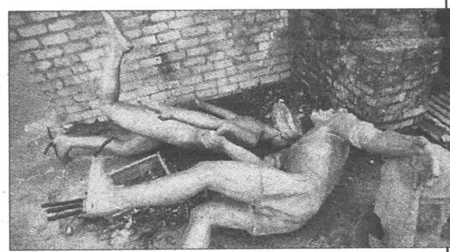
Часті вимикання світла вже багатьом «у печінках» не лише у згаданій області. За повідомленням нашого власного кореспондента, у Єланецькому районі на Миколаївщині вночі, коли було також вимкнуто електроенергію, хтось на знак протесту розрядив мисливську рушницю по диспетчерському пункту електромереж району. На щастя, ніхто не постраждав. Звісно, у такий спосіб світло не вмикають. Але й людям у темряві непереливки...

Звалище пам'ятників

Своєрідний вернісаж утворився у дворі Луганського художньо-виробничого комбінату обласної організації Спілки художників України. На звалищі історії опинилися і вожді, і письменники, і спортсмени, які, відлиті в пам'ятники, ознаменовували епоху злету соціалізму.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ-Укрінформ).

Драма на льоду...

Спорт

Хокей. У чергових матчах чемпіонату СЄХЛ київський «Сокіл» на льоду Палацу спорту приймав ризький клуб «Юніорс Ессаміка». Нагадаю, що цій команді наш колектив поступився навесні в серії «плей-оф» за золоті медалі попереднього турніру. А восени рижани зупинили киян в турнірі Кубка європейських чемпіонів.

Зрозуміло, що українська команда і кілька тисяч уболівальників (здебільшого студенти київських вузів) прагнули реваншу. До речі, їм представили нового президента ФХУ Олександра Омельченка. На грі був присутній Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. Одне слово, свято вдалося на славу. А головне, що кияни здобули красиву і переконливу перемогу, яка стала чудовим подарунком на день народження головного тренера «Сокола» Олександра Сеуканда — 4:1 (0:0, 1:1, 3:0). 0:1 Роштокс, 24, 1:1 Дидковський, 31, 2:1 Синьков, 43, 3:1 Овчинников, 46, 4:1 Марковський, 48.

Другий поєдинок, в якому господарі мінімально поступилися — 1:2 (0:0, 0:1, 1:1), швидше нагадував боксерський. Хокею як такого не було, а постійно виникали сутички і бійки. У першому періоді мінський арбітр Микола Розумович до кінця гри вилучив з майданчика рижан Вегнерса, Хромченкова та Дрелінга, киян Марковського і Зіневича. Втрата цих гострих нападаючих істотно позначилася на діях «Сокола». Рахунок на 24-й хвилині відкрив Козлов. А в третьому періоді ще одна пара залишила лід до кінця гри — киянин Свобода і рижанин Золотарьов.

За хвилину і 43 секунди до кінця кияни зняли воротаря і замінили його на шостого польового гравця. Коли на табло був час: 59 хвилин 11,9 секунди, Дидковський встановив рівновагу — 1:1. Але за 5,1 (!) секунди до фінальної сирени Бертіншь вивів «Юніорс» уперед. Отака, розумієте, вийшла драма на льоду!

Сьогодні й завтра в Палаці спорту (початок матчів о 18.30) «Сокіл» прийматиме інший латвійський клуб — «Ригу».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Футбол. Чемпіонат Іспанії. «Сарагоса» — «Барселона». 1:2. Каталонці з 34 очками лідирують у турнірі. Вони на два очки випереджають мадридський «Реал», який в останньому турі зіграв внічию з «Ов'єдо» — 1:1.

Чемпіонат Англії. «Ньюкасл» — «Арсенал». 0:1.

Крим не Рим, бо ціни високі

Курорти

Колегія Міністерства курортів і туризму Криму, що відбулася нещодавно в Сімферополі, підсумувала діяльність індустрії туризму півострова протягом 9 місяців. Було зазначено, що порівняно з відповідним періодом минулого року кількість відпочивальників зменшилася на третину і становила 2,6 млн. чоловік. З них 1700 тисяч — так звані «дикуни». Санаторно-курортні заклади півострова прийняли 900 тисяч відпочивальників.

Прямі надходження від туризму до бюджету становили понад 50 млн. гривень. У цілому планові завдання з наповнювання бюджету перевиконано майже на 4%.

Однак говорити про ідилію в туристичному бізнесі півострова не наважився ніхто з присутніх. Чимало критики прозвучало з вуст міністра курортів В. Ніколаєва на адресу відомчих оздоровниць та дитячих закладів, де працюють з порушенням санітарно-епідемічних та пожежних норм. Масові нарікання викликає вітчизняний сервіс.

Присутні на колегії були одностайні щодо неналежної уваги з боку керівництва держави до проблем туріндустрії півострова, що, по суті, кинута напризволяще, а могла б істотно впливати на стан економіки всієї держави.

Ігор ВИННИЧЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

◊ Рукописів не повертаємо.

◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 251851.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Зам. 0311233.